

***Wynik bieżący
w jednostkach samorządu
terytorialnego w latach 2022-2024***

Warszawa 2025

Spis treści

Wprowadzenie	2
Część I Wykonanie budżetów jednostek samorządu terytorialnego	4
1. Dochody bieżące	4
2. Wydatki bieżące	6
3. Dochody majątkowe	8
4. Wydatki majątkowe	9
5. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego	9
Część II Wykonanie budżetów gmin	13
1. Dochody bieżące	13
2. Wydatki bieżące	15
3. Dochody majątkowe	17
4. Wydatki majątkowe	18
5. Wynik budżetów gmin	19
Część III Wykonanie budżetów powiatów	22
1. Dochody bieżące	22
2. Wydatki bieżące	24
3. Dochody majątkowe	26
4. Wydatki majątkowe	27
5. Wynik budżetów powiatów	28
Część IV Wykonanie budżetów miast na prawach powiatu	31
1. Dochody bieżące	31
2. Wydatki bieżące	33
3. Dochody majątkowe	35
4. Wydatki majątkowe	36
5. Wynik budżetów miast na prawach powiatu	37
Część V Wykonanie budżetów województw	40
1. Dochody bieżące	40
2. Wydatki bieżące	42
3. Dochody majątkowe	44
4. Wydatki majątkowe	45
5. Wynik budżetów województw	46
Część VI Podsumowanie	49

Wprowadzenie

Ministerstwo Finansów prezentuje krótkie podsumowanie sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego, dokonane w oparciu o osiągnięte – bieżące i majątkowe – dochody i wydatki, ujęte w sprawozdaniach budżetowych sporządzonych przez jednostki w latach 2022-2024. W niniejszym opracowaniu zaprezentowano dane w milionach złotych.

Podstawę gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024 stanowiły:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Definicje dochodów jednostek samorządu terytorialnego w podziale na bieżące i majątkowe, zawiera art. 235 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym do dochodów majątkowych zalicza się:

- dotacje i środki przeznaczone na inwestycje,
- dochody ze sprzedaży majątku,
- dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Przez dochody bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się natomiast dochody budżetowe niebędące dochodami majątkowymi.

Definicje wydatków jednostek samorządu terytorialnego w podziale na bieżące i majątkowe, zawiera art. 236 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym do wydatków majątkowych zalicza się wydatki na:

- inwestycje i zakupy inwestycyjne,
- zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

Wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego to wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych z dnia 2 marca 2010 r. w latach 2022-2024 do **dochodów majątkowych** jednostek samorządu terytorialnego zaliczane były dochody ujęte w następujących paragrafach¹:

¹ odpowiednio do okresu obowiązywania w danym roku objętym analizą.

- 076 - 078, 080, 087, 609, 610, 618, 620, 625, 626, 628 - 635, 637, 638, 639, 641 - 644, 651 - 653, 656, 661 - 666, 668 - 671.

W latach 2022-2024 do **wydatków majątkowych** jednostek samorządu terytorialnego zaliczane były wydatki ujęte w paragrafach, zaliczanych zgodnie z w/w rozporządzeniem do grup: 1600, 1601, 1602, 1610, 1611, 1612, 1620, 1630.

Różnica między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi określona jest jako wynik bieżący, który w przypadku osiągnięcia wartości dodatnich stanowi nadwyżkę operacyjną (odpowiednio deficyt operacyjny w przypadku ujemnego wyniku bieżącego).

Wynik budżetu operacyjnego wskazuje, czy jednostka samorządu terytorialnego jest w stanie pokryć wydatki bieżące dochodami bieżącymi.

Im wyższa jest wartość nadwyżki operacyjnej, tym większa jest możliwość realizacji przez jednostkę samorządu terytorialnego nowych przedsięwzięć majątkowych, bezpośrednio, przeznaczając tę kwotę na inwestycje lub pośrednio, spłacając wcześniej zaciągnięte zobowiązania na cele inwestycyjne.

Ujemny wynik bieżący (deficyt operacyjny) oznacza, że bieżące wydatki jednostki samorządu terytorialnego przekraczają poziom jej dochodów bieżących. Może to być spowodowane na przykład nadmiernym wzrostem zadłużenia wraz z kosztami jego obsługi lub niższym, niż zakładano, wzrostem dochodów jednostki. Zadania bieżące mogą być w takim przypadku finansowane nadwyżką z lat ubiegłych lub wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

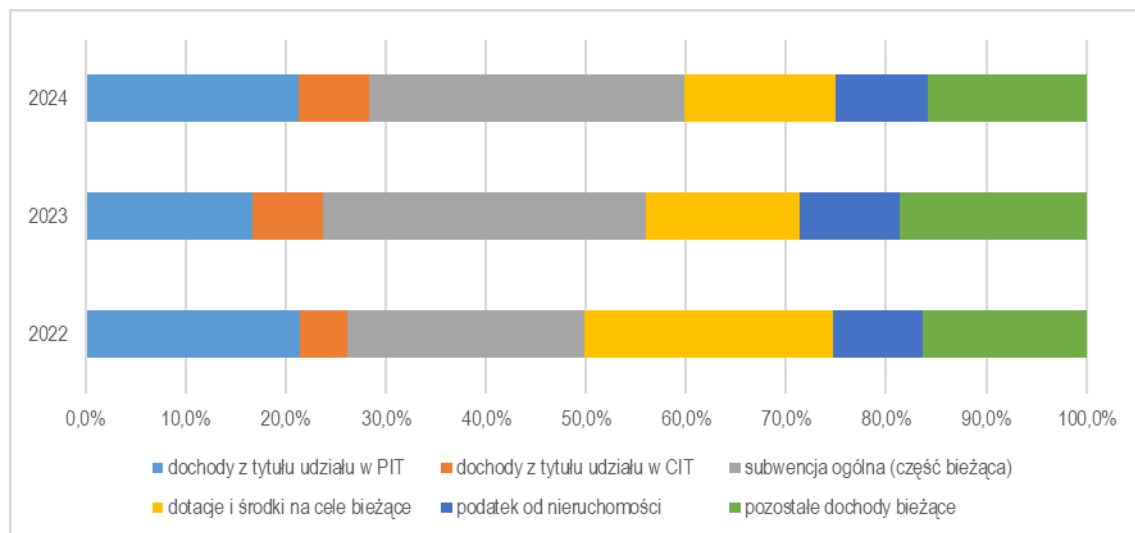
Podstawowe źródło danych², dotyczących wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2022-2024, stanowiły sprawozdania z wykonania planów dochodów i wydatków tych jednostek, sporządzone według zasad określonych rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej i rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

² Obliczenia zostały wykonane w oparciu o sprawozdania jednostek samorządu terytorialnego za 2022 r. według stanu bazy na dzień 24 marca 2023 r., za 2023 r. według stanu bazy na dzień 15 marca 2024 r. i za 2024 r. według stanu bazy na dzień 18 marca 2025 r. Dane nie uwzględniają korekt nadesłanych po tych terminach. Wielkości ujęto w zaokrągleniu do miliona złotych, na skutek czego powstały niewielkie rozbieżności w prezentowanych danych liczbowych.

Część I Wykonanie budżetów jednostek samorządu terytorialnego

1. Dochody bieżące

Struktura dochodów bieżących jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024

W strukturze dochodów bieżących jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r. największy udział stanowiły: subwencja ogólna (część bieżąca) – 31,6%, dochody z tytułu udziału w PIT – 21,3% oraz pozostałe dochody bieżące - 15,8%.

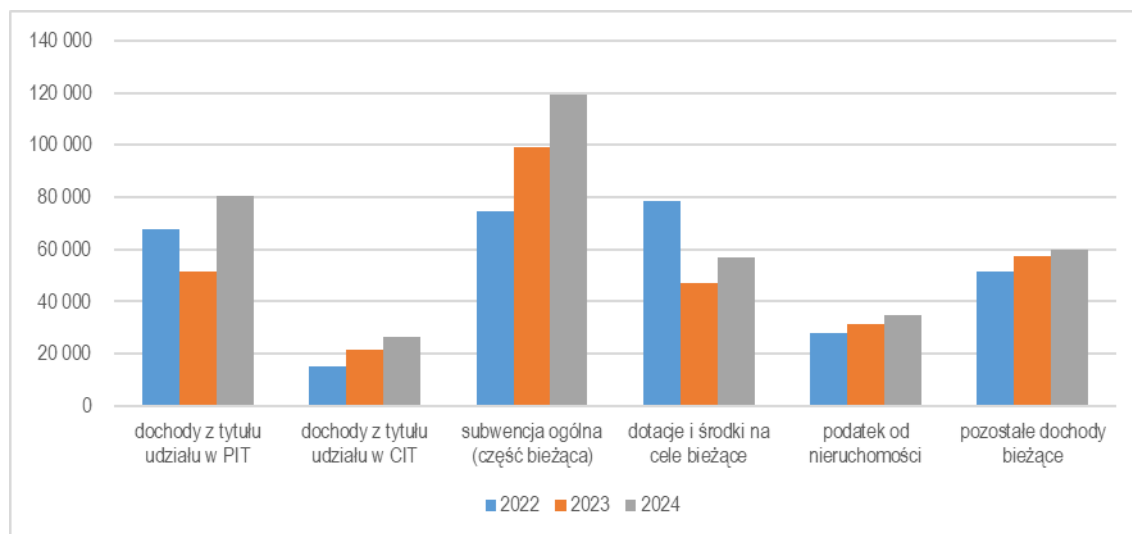
Dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024 (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
DOCHODY OGÓŁEM, w tym:	345 673	362 015	431 411	103,7%	104,7%	119,2%
Dochody bieżące, z tego:	315 751	308 979	378 342	105,0%	97,9%	122,4%
dochody z tytułu udziału w PIT	67 643	51 735	80 609	109,0%	76,5%	155,8%
dochody z tytułu udziału w CIT	15 154	21 813	26 370	106,0%	143,9%	120,9%
subwencja ogólna (część bieżąca)	74 645	99 373	119 459	95,7%	133,1%	120,2%
dotacje i środki na cele bieżące	78 599	47 351	57 161	102,3%	60,2%	120,7%
podatek od nieruchomości	28 058	31 250	34 932	107,4%	111,4%	111,8%
pozostałe dochody bieżące	51 652	57 456	59 811	119,1%	111,2%	104,1%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

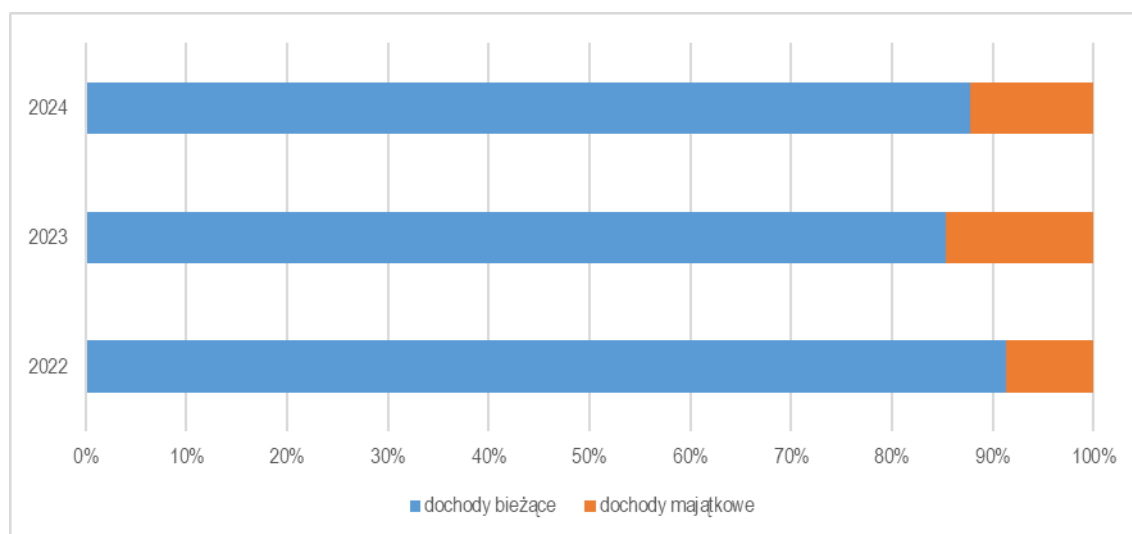
W 2024 r., w stosunku do 2023 r., dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego były wyższe o 22,4%. W porównaniu roku 2023 do roku 2022 dochody bieżące były niższe o 2,1%. Natomiast dochody ogółem wzrosły odpowiednio o 19,2% i o 4,7%.

Dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024 (w mln zł)

W 2024 r., w porównaniu z 2023 r., wzrosły m.in. dochody z tytułu udziału w PIT (o 55,8%) oraz dochody z tytułu udziału w CIT (o 20,9%).

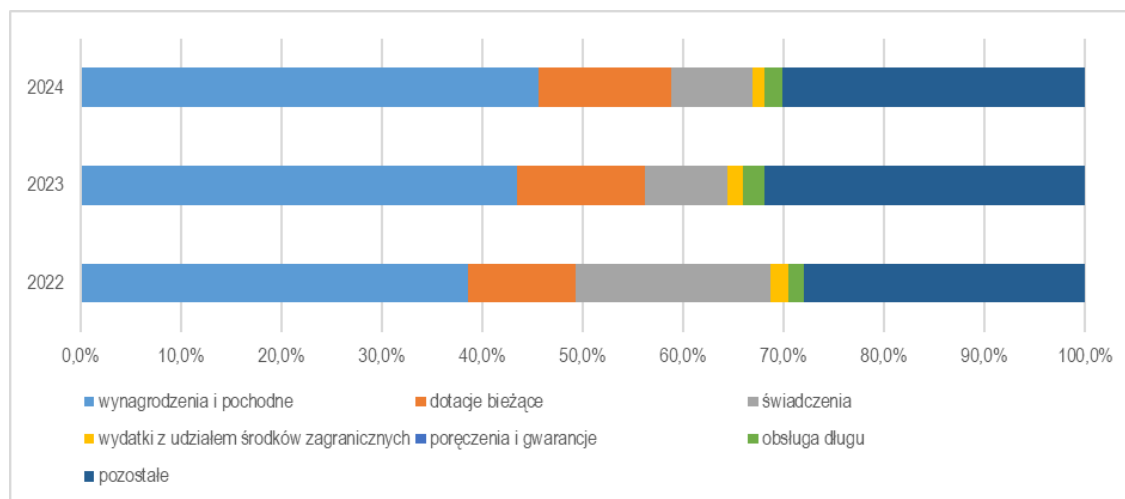
Struktura dochodów ogółem jednostek samorządu terytorialnego w podziale na dochody bieżące i majątkowe w latach 2022-2024

Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r. wyniósł 87,7%.

2. Wydatki bieżące

Struktura wydatków bieżących jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024

W 2024 r. w strukturze wydatków bieżących jednostek samorządu terytorialnego przeważały wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 45,6% oraz pozostałe wydatki bieżące – 30,1%. Wydatki te stanowiły łącznie 75,7% wydatków bieżących.

Wydatki bieżące jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024 (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Wydatki bieżące, z tego:	288 950	291 835	345 713	109,4%	101,0%	118,5%
wynagrodzenia i składki od nich naliczane	111 441	126 812	157 764	109,1%	113,8%	124,4%
dotacje na zadania bieżące	30 878	36 949	45 958	115,5%	119,7%	124,4%
świadczenia na rzecz osób fizycznych	55 970	23 834	27 991	94,5%	42,6%	117,4%
wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 up	5 268	4 604	3 690	116,8%	87,4%	80,1%
wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	44	37	47	137,5%	84,1%	127,0%
wydatki na obsługę długu	4 321	6 133	6 305	364,0%	141,9%	102,8%
pozostałe wydatki bieżące	81 028	93 467	103 958	115,3%	115,4%	111,2%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

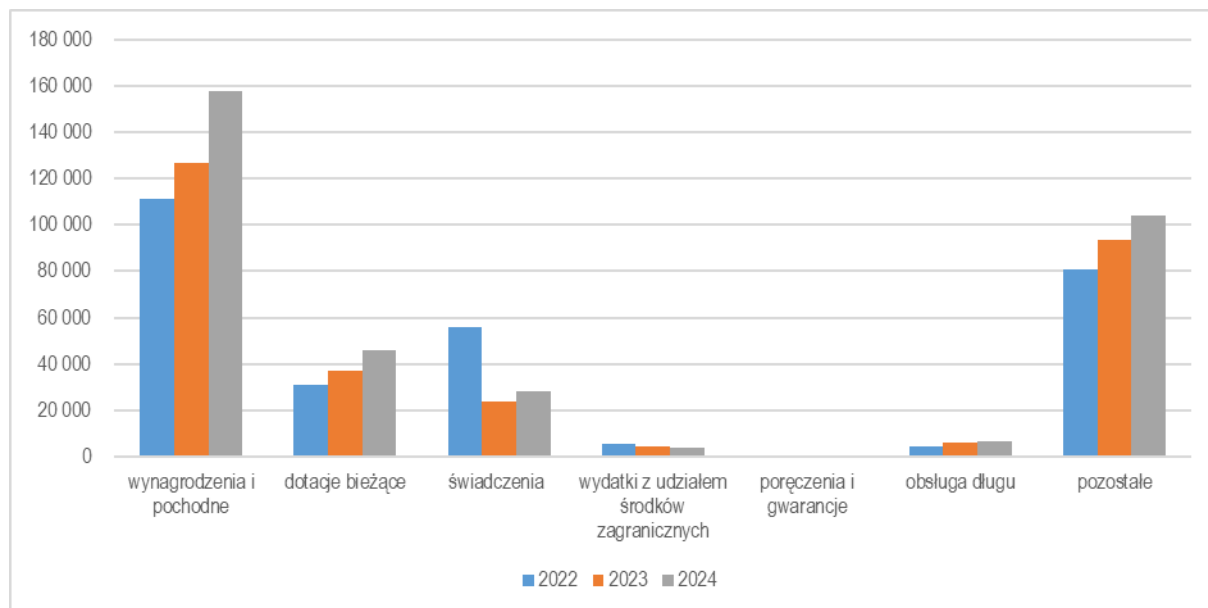
W 2024 r., w stosunku do 2023 r., wydatki bieżące wzrosły o 18,5%. W roku 2023, w porównaniu do roku 2022, wydatki bieżące wzrosły o 1,0%.

W 2024 r., w porównaniu do 2023 r., najwyższa dynamika wydatków bieżących³ dotyczyła wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane (124,4%)

³ pomijając kategorię wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji, która stanowi znikomy procent w strukturze wydatków bieżących.

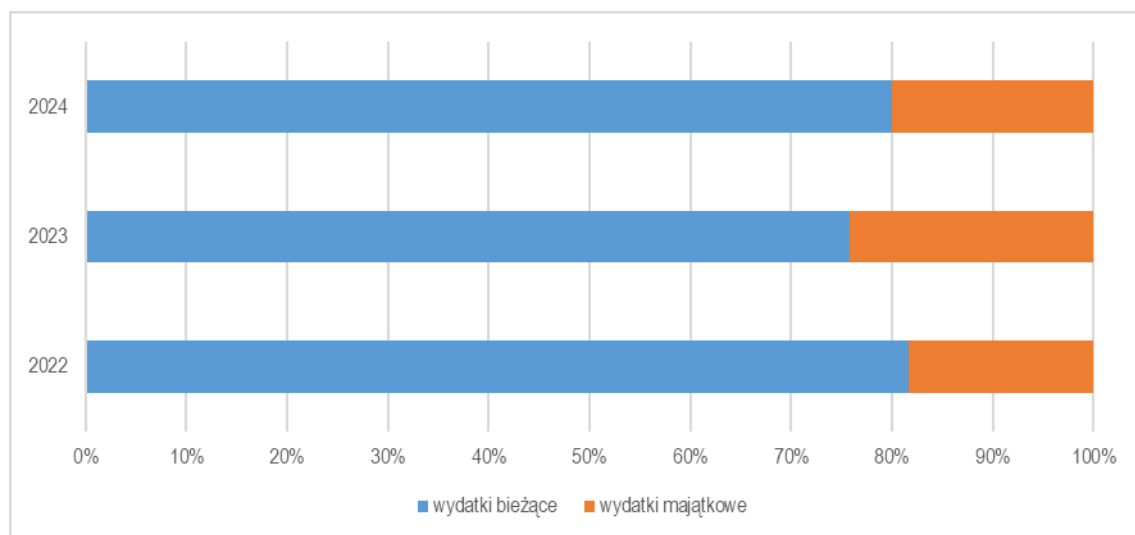
oraz dotacji na zadania bieżące (124,4%).

Wydatki bieżące jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024 (w mln zł)

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane, które stanowiły 45,6% wydatków bieżących, zostały zrealizowane w kwocie o 24,4% wyższej niż wydatki z tego tytułu wykonane w roku 2023.

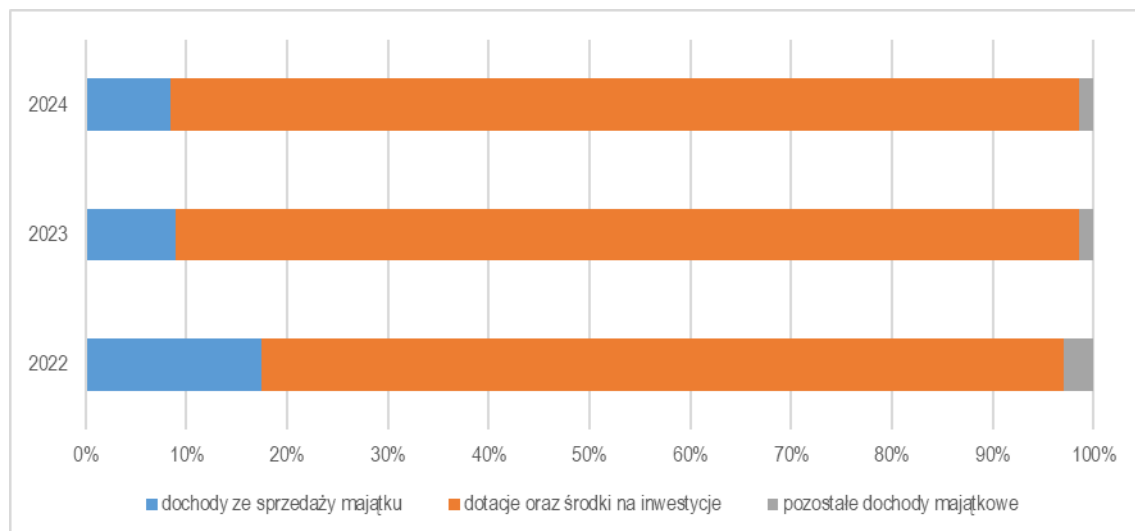
Struktura wydatków ogółem jednostek samorządu terytorialnego w podziale na wydatki bieżące i majątkowe w latach 2022-2024

W 2024 r. wydatki bieżące stanowiły 80,0% wydatków ogółem jednostek samorządu terytorialnego.

3. Dochody majątkowe

Struktura dochodów majątkowych jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024

W 2024 r. w strukturze dochodów majątkowych największy udział stanowiły dotacje oraz środki na inwestycje – 90,1%. Udział dochodów ze sprzedaży majątku w 2024 r. wyniósł natomiast 8,5%.

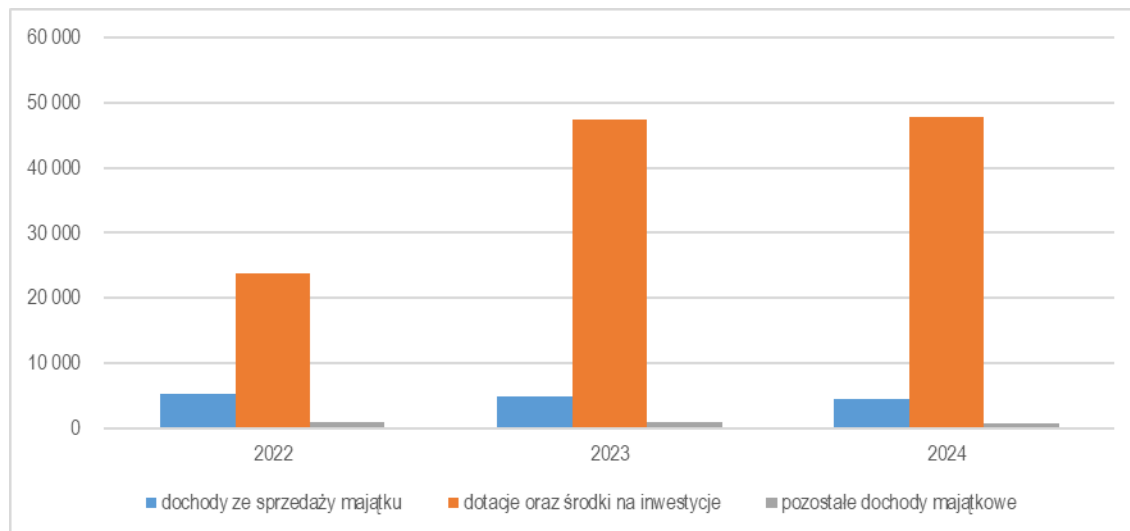
Dochody majątkowe jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Dochody majątkowe, z tego:	29 922	53 036	53 070	91,6%	177,2%	100,1%
dochody ze sprzedaży majątku	5 251	4 798	4 520	94,2%	91,4%	94,2%
dotacje oraz środki na inwestycje	23 779	47 433	47 827	90,3%	199,5%	100,8%
pozostałe dochody majątkowe	892	805	723	114,1%	90,2%	89,8%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

W 2024 r., w stosunku do 2023 r., dochody majątkowe zwiększyły się o 0,1%, a w porównaniu roku 2023 do roku 2022 zwiększyły się o 77,2%. Dotacje oraz środki na inwestycje, które stanowiły największy udział w strukturze dochodów majątkowych w 2024 r., wzrosły o 0,8% w porównaniu do 2023 r.

Dochody majątkowe jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024 (w mln zł)

4. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024 przedstawiały się następująco (w mln zł):

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Wydatki majątkowe, w tym:	64 902	93 120	86 517	125,2%	143,5%	92,9%
Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ufp	60 306	87 665	81 851	125,4%	145,4%	93,4%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

W 2024 r., w stosunku do 2023 r., wydatki majątkowe zmniejszyły się o 7,1%, a w porównaniu roku 2023 do roku 2022 zwiększyły się o 43,5%, zaś wydatki inwestycyjne odpowiednio zmniejszyły się o 6,6% i zwiększyły się o 45,4%.

5. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Dochody, wydatki oraz wynik jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024 w podziale na dochody oraz wydatki bieżące i majątkowe (w mln zł)

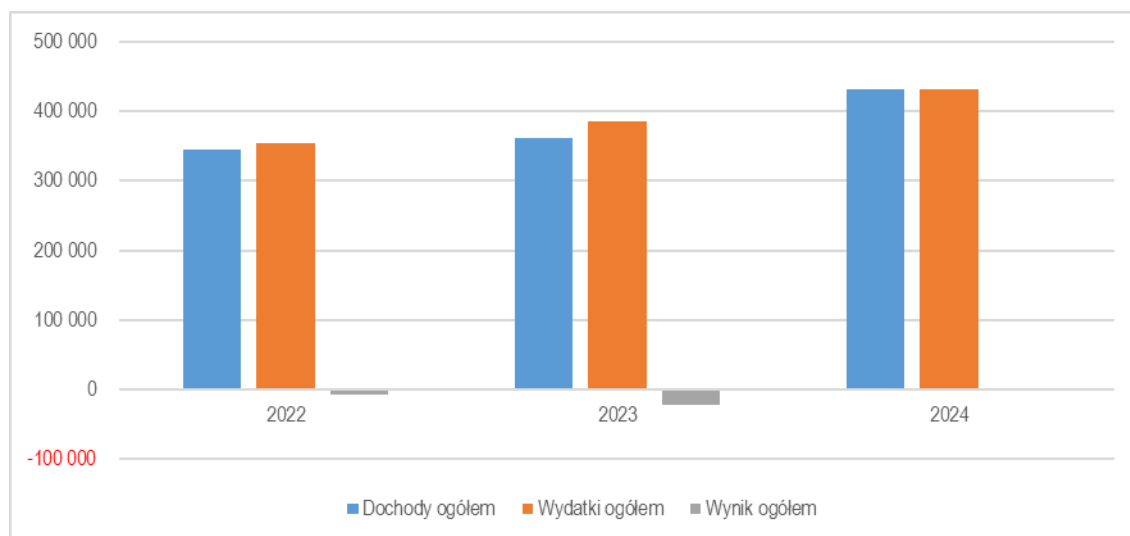
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
I. DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	345 673	362 015	431 411	103,7%	104,7%	119,2%
I.1 Dochody bieżące	315 751	308 979	378 342	105,0%	97,9%	122,4%
I.2 Dochody majątkowe	29 922	53 036	53 070	91,6%	177,2%	100,1%
II. WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	353 853	384 955	432 231	112,0%	108,8%	112,3%
II.1 Wydatki bieżące	288 950	291 835	345 713	109,4%	101,0%	118,5%
II.2 Wydatki majątkowe	64 902	93 120	86 517	125,2%	143,5%	92,9%
III. WYNIK OGÓŁEM (I-II)	-8 180	-22 940	-820	X		
WYNIK BIEŻĄCY per saldo (I.1-II.1)	26 801	17 144	32 629			
<i>Łączna kwota nadwyżek operacyjnych</i>	27 045	19 403	33 556			
<i>Łączna kwota deficytów operacyjnych</i>	-244	-2 259	-927			
WYNIK MAJĄTKOWY (I.2-II.2)	-34 980	-40 084	-33 447			
<i>Relacja wyniku bieżącego do dochodów bieżących</i>	8,5%	5,5%	8,6%	X		

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

W 2024 r. budżety jednostek samorządu terytorialnego zamknęły się deficytem w wysokości 820 mln zł. Wynik majątkowy w latach 2022-2024 (dochody majątkowe - wydatki majątkowe) jednostek zamknął się deficytem, przy czym deficyt w roku 2024 był mniejszy niż w 2023 roku o 6 637 mln zł.

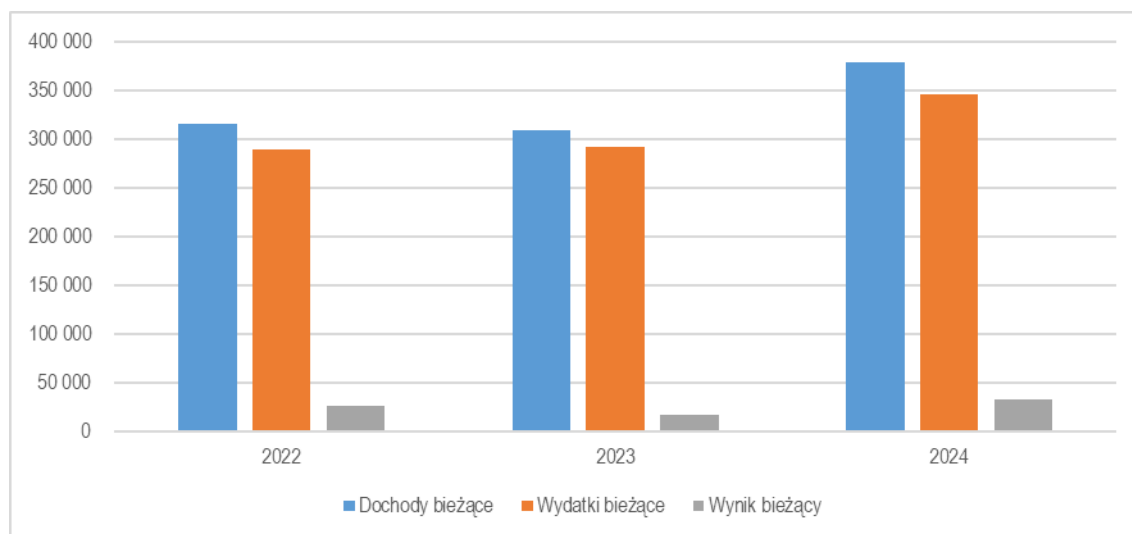
W latach 2022-2024 dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego były wyższe od wydatków bieżących. W 2022 r. wynik bieżący wynosił 26 801 mln zł, w 2023 r. wynosił 17 144 mln zł, natomiast w 2024 r. 32 629 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik ogółem jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024 (w mln zł)

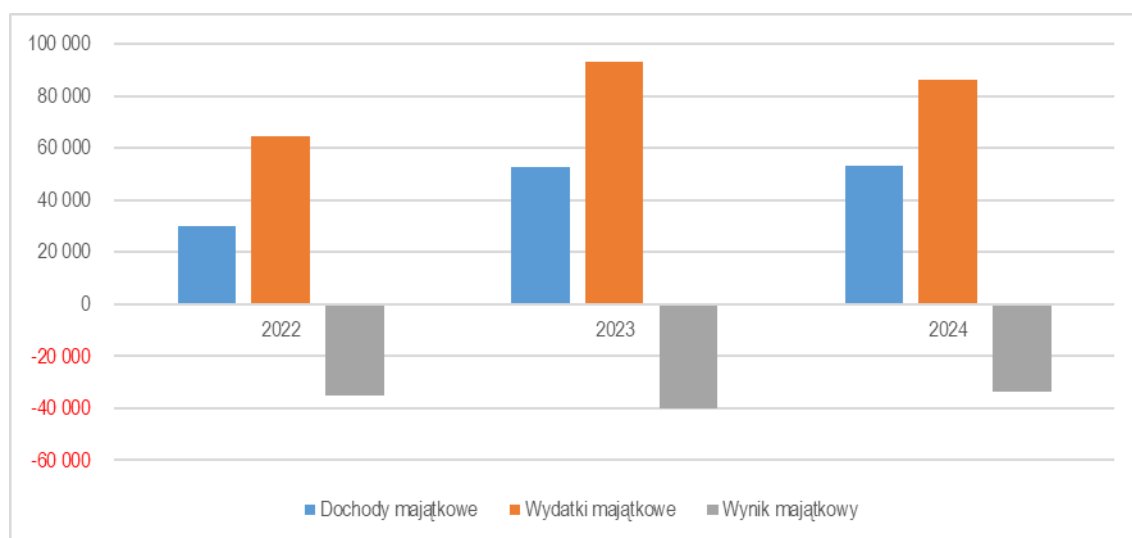
Dochody jednostek samorządu terytorialnego ogółem w roku 2024 wyniosły 431 411 mln zł, zaś wydatki ogółem wyniosły 432 231 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik bieżący jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024 (w mln zł)

W 2024 roku dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego były wyższe od wydatków bieżących o 32 629 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik majątkowy jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024 (w mln zł)

W 2024 r. wydatki majątkowe zostały zrealizowane na poziomie 86 517 mln zł, z czego 53 070 mln zł, tj. 61,3%, mogło być sfinansowane z dochodów majątkowych.

W poniższym zestawieniu przedstawiono dane dotyczące liczby jednostek samorządu terytorialnego według osiągniętego wyniku bieżącego w latach 2022-2024

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Dodatni wynik bieżący	2 730	2 384	2 602
Ujemny wynik bieżący	77	423	205

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

Liczba jednostek wykazujących ujemny wynik bieżący w 2024 r. wyniosła 205 i była mniejsza w porównaniu do 2023 r. o 218 jednostek.

W dalszej części opracowania przeanalizowano dane z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego w podziale na gminy, powiaty, miasta na prawach powiatu i województwa.

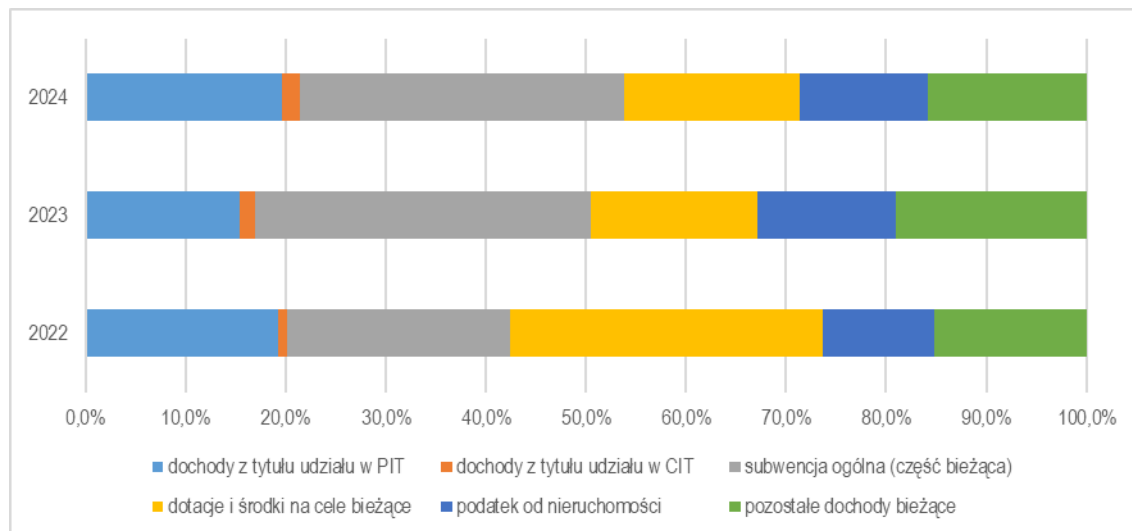
Szczegółowe dane w zakresie realizacji budżetów, dotyczące poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, przedstawiono w załącznikach.

Część II

Wykonanie budżetów gmin

1. Dochody bieżące

Struktura dochodów bieżących gmin w latach 2022-2024

W strukturze dochodów bieżących gmin w 2024 r. największy udział stanowiły: subwencja ogólna (część bieżąca) – 32,4%, dochody z tytułu udziału w PIT – 19,7%, dotacje i środki na cele bieżące – 17,6% oraz pozostałe dochody bieżące – 15,8%.

Dochody bieżące gmin w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

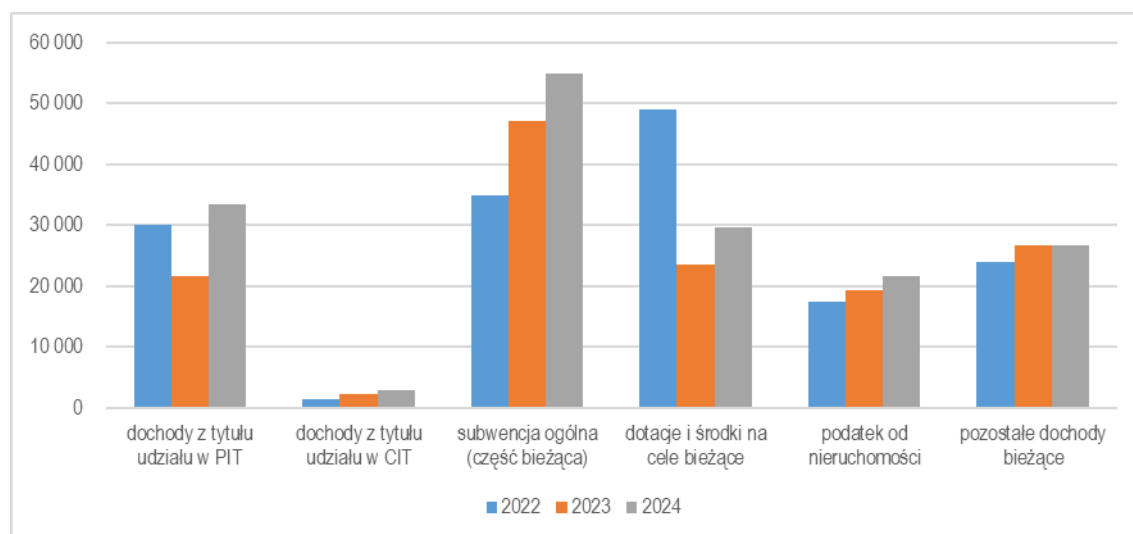
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
DOCHODY OGÓŁEM, w tym:	171 813	170 257	201 842	105,1%	99,1%	118,6%
Dochody bieżące, z tego:	156 960	140 542	169 485	107,5%	89,5%	120,6%
dochody z tytułu udziału w PIT	30 140	21 656	33 469	116,4%	71,9%	154,5%
dochody z tytułu udziału w CIT	1 512	2 277	2 861	94,3%	150,6%	125,6%
subwencja ogólna (część bieżąca)	34 903	47 053	54 958	94,6%	134,8%	116,8%
dotacje i środki na cele bieżące	49 061	23 468	29 764	106,1%	47,8%	126,8%
podatek od nieruchomości	17 448	19 444	21 758	108,2%	111,4%	111,9%
pozostałe dochody bieżące	23 896	26 645	26 675	124,3%	111,5%	100,1%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

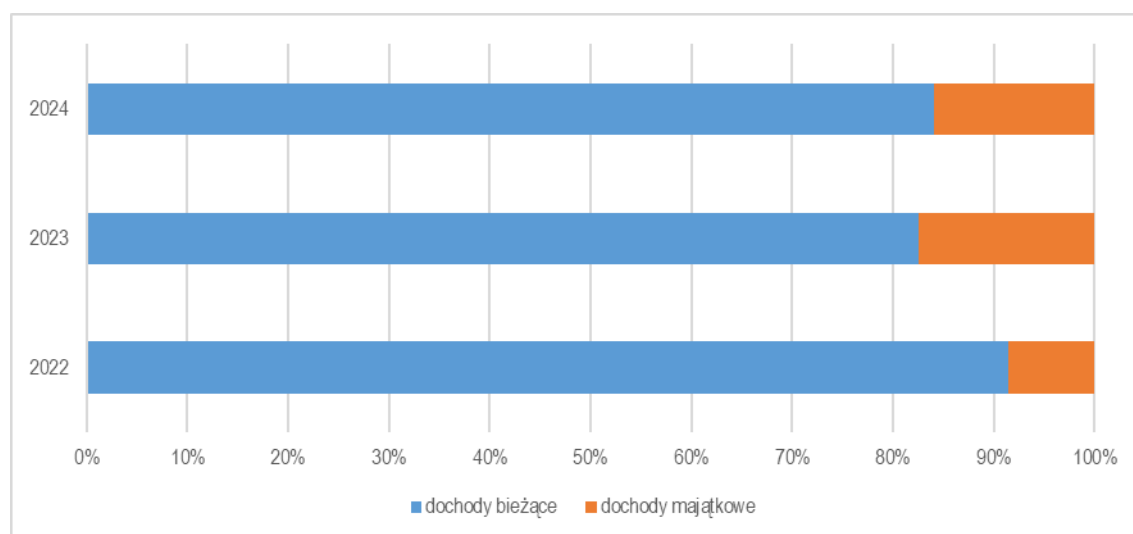
W 2024 r., w stosunku do 2023 r., dochody bieżące gmin wzrosły o 20,6%.
W porównaniu roku 2023 do roku 2022 dochody bieżące były niższe o 10,5%.
Natomiast dochody ogółem odpowiednio wzrosły o 18,6% i spadły o 0,9%.

W 2024 r. dochody gmin z tytułu udziału w PIT wzrosły o 54,5%, a z dotacji i środków na cele bieżące o 26,8%.

Dochody bieżące gmin w latach 2022-2024 (w mln zł)

Struktura dochodów ogółem gmin w podziale na bieżące i majątkowe w latach 2022-2024

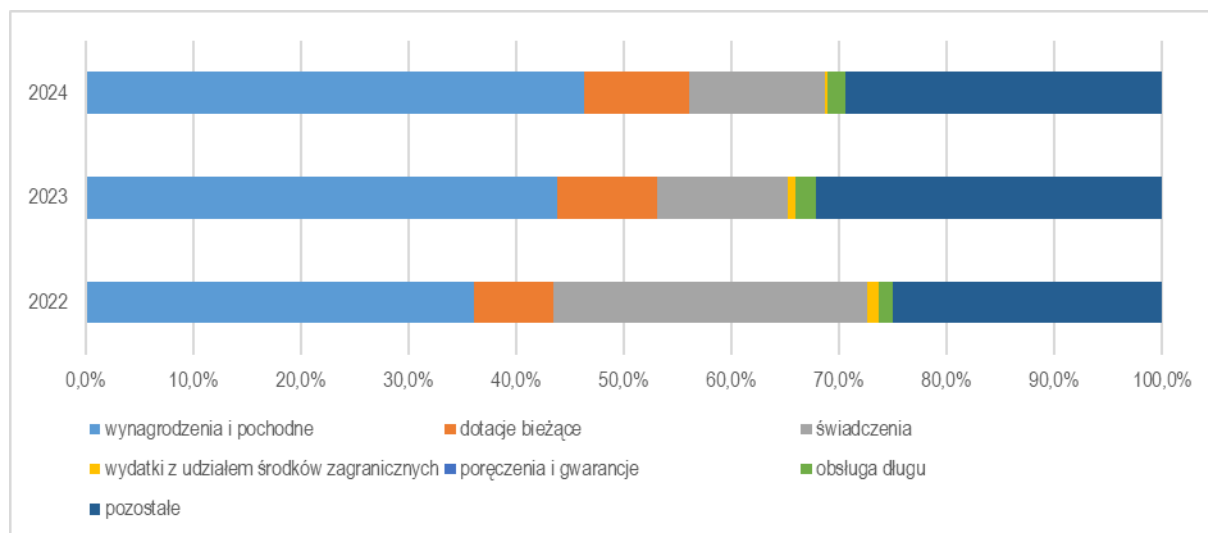

Udział dochodów bieżących gmin w strukturze dochodów ogółem gmin zwiększył się z 82,5% w 2023 r. do 84,0% w 2024 r.

2. Wydatki bieżące

Rysunek przedstawia strukturę wydatków bieżących gmin w latach 2022-2024, na którą składają się m.in. wynagrodzenia i składki od nich naliczane.

Struktura wydatków bieżących gmin w latach 2022-2024

W strukturze wydatków bieżących gmin w 2024 r. przeważały wydatki na wynagrodzenia i pochodne – 46,4%, pozostałe wydatki bieżące – 29,4% oraz wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych – 12,6%. Wydatki gmin w tych grupach stanowiły łącznie 88,4% wydatków bieżących.

Wydatki bieżące gmin w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Wydatki bieżące, z tego:	143 541	133 127	156 270	110,8%	92,7%	117,4%
wynagrodzenia i składki od nich naliczane	51 772	58 260	72 494	109,5%	112,5%	124,4%
dotacje na zadania bieżące	10 667	12 341	15 228	114,6%	115,7%	123,4%
świadczenia na rzecz osób fizycznych	41 749	16 232	19 761	102,2%	38,9%	121,7%
wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp	1 572	992	546	185,6%	63,1%	55,0%
wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	4	2	1	100,0%	50,0%	50,0%
wydatki na obsługę długu	1 812	2 565	2 554	376,7%	141,6%	99,6%
pozostałe wydatki bieżące	35 964	42 735	45 687	116,9%	118,8%	106,9%

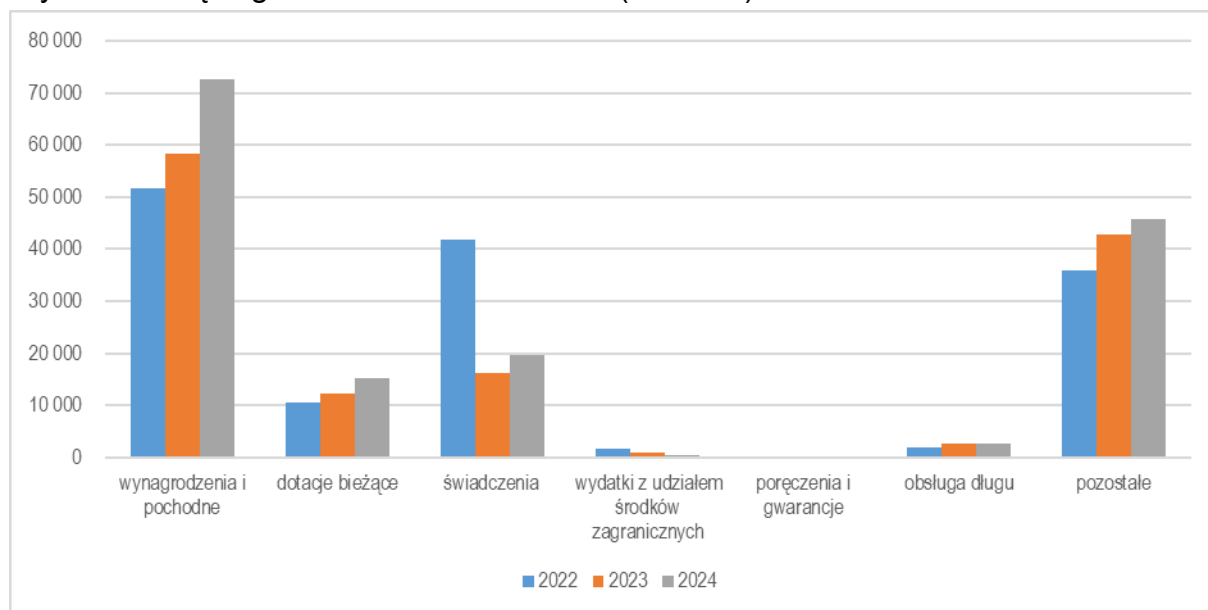
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

Wydatki bieżące wykonane w roku 2024 wyniosły 156 270 mln zł i były wyższe w porównaniu do roku 2023 o 23 143 mln zł.

W 2024 r., w stosunku do 2023 r., wydatki bieżące gmin zwiększyły się o 17,4%, a w porównaniu roku 2023 do 2022, zmniejszyły się o 7,3%.

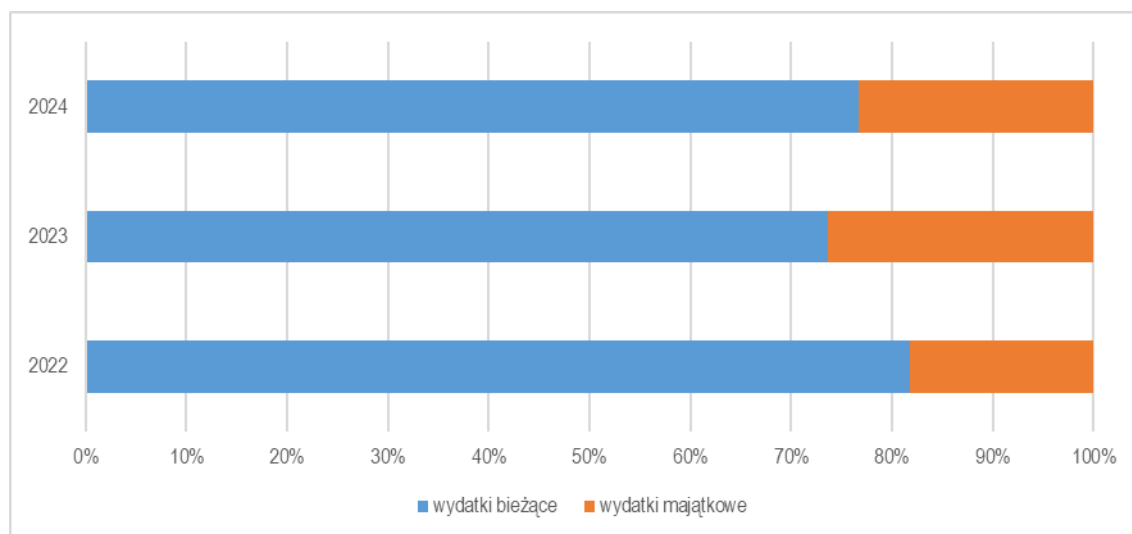
Wśród wydatków bieżących gmin w 2024 r., największe tempo wzrostu wykazują wynagrodzenia i składki od nich naliczane. W 2024 r., w porównaniu do 2023 r., wykonanie wydatków z tego tytułu było wyższe o 24,4%.

Wydatki bieżące gmin w latach 2022-2024 (w mln zł)

W 2024 r. wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane, które w strukturze wydatków bieżących stanowiły 46,4%, w porównaniu do 2023 r. były wyższe o 24,4%, a w porównaniu roku 2023 do roku 2022, były wyższe o 12,5%.

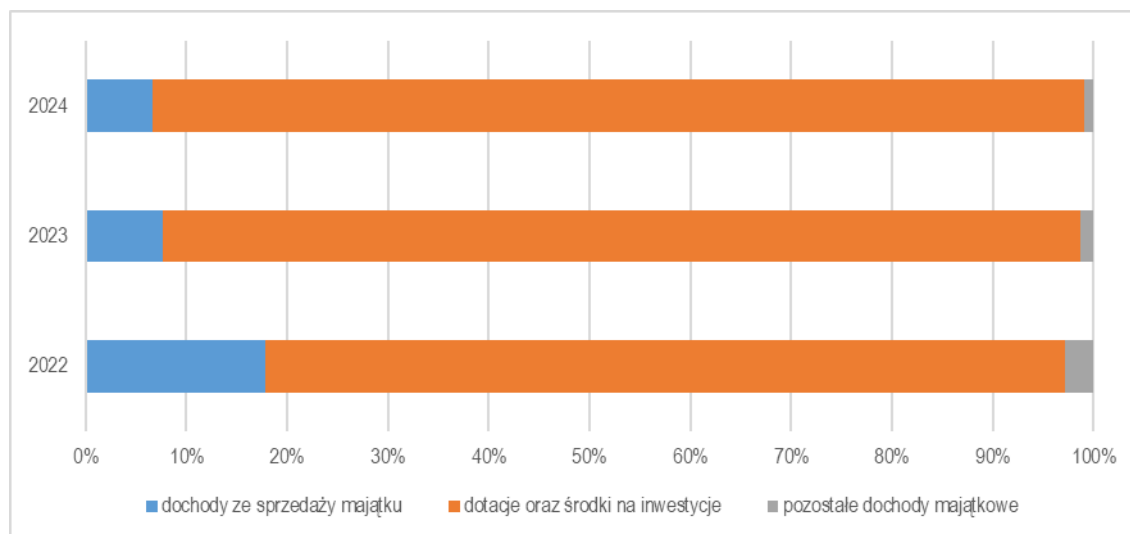
Wydatki bieżące i wydatki majątkowe gmin w latach 2022-2024

W strukturze wydatków ogółem wydatki bieżące w roku 2024 stanowiły 76,7%.

3. Dochody majątkowe

Struktura dochodów majątkowych gmin w latach 2022-2024

W strukturze wykonanych dochodów majątkowych gmin w 2024 r. największy udział stanowiły dotacje oraz środki na inwestycje - 92,4%.

Dochody majątkowe gmin w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

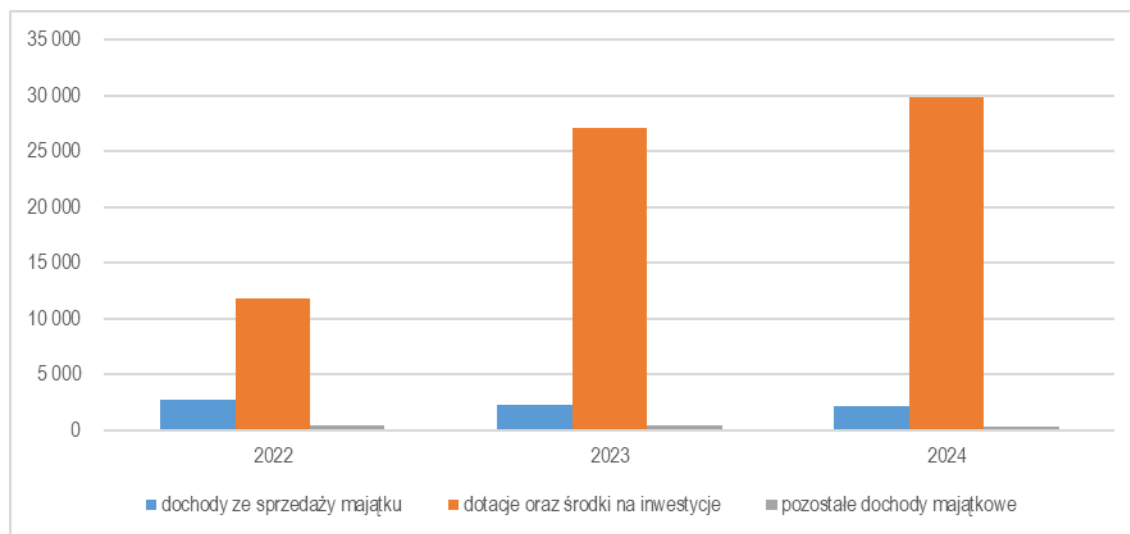
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Dochody majątkowe, z tego:	14 853	29 714	32 357	84,9%	200,1%	108,9%
dochody ze sprzedaży majątku	2 653	2 284	2 164	100,7%	86,1%	94,7%
dotacje oraz środki na inwestycje	11 774	27 058	29 911	80,8%	229,8%	110,5%
pozostałe dochody majątkowe	426	372	282	144,9%	87,3%	75,8%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

W 2024 r., w stosunku do 2023 r., dochody majątkowe zwiększyły się o 8,9%, a w porównaniu roku 2023 do roku 2022 zwiększyły się o 100,1%. W kategorii dotacje oraz środki na inwestycje dochody gmin zwiększyły się w 2024 r., w porównaniu do roku 2023, o 10,5%, natomiast dochody ze sprzedaży majątku zmniejszyły się o 5,3%.

Natomiast w relacji roku 2023 do roku 2022 odnotowano wzrost w kategorii dotacje oraz środki na inwestycje o 129,8% oraz spadek dochodów ze sprzedaży majątku o 13,9%.

Dochody majątkowe gmin w latach 2022-2024 (w mln zł)

4. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe gmin w latach 2022-2024 przedstawiały się następująco (w mln zł):

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Wydatki majątkowe, w tym:	31 960	47 862	47 481	137,4%	149,8%	99,2%
Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ufp	30 517	45 902	45 861	140,1%	150,4%	99,9%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

W 2024 r., w stosunku do 2023 r., wydatki majątkowe były niższe o 0,8%, a w porównaniu 2023 r. do 2022 r. były wyższe o 49,8%, natomiast wydatki inwestycyjne w 2024 r., w odniesieniu do 2023 r., były niższe o 0,1%, a w 2023 r., w stosunku do 2022 r. były wyższe o 50,4%.

W strukturze wydatków ogółem gmin wydatki majątkowe w 2024 r. stanowiły 23,3%.

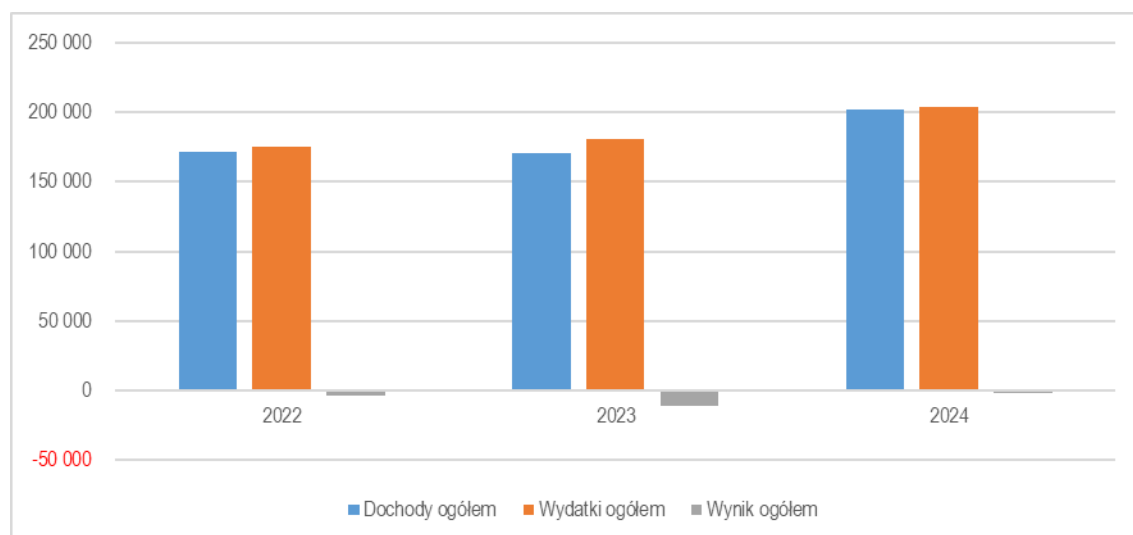
5. Wynik budżetów gmin

W poniższym zestawieniu przedstawiono dochody, wydatki oraz wynik gmin w podziale na bieżący i majątkowy w latach 2022-2024 (w mln zł).

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
I. DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	171 813	170 257	201 842	105,1%	99,1%	118,6%
I.1 Dochody bieżące	156 960	140 542	169 485	107,5%	89,5%	120,6%
I.2 Dochody majątkowe	14 853	29 714	32 357	84,9%	200,1%	108,9%
II. WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	175 501	180 989	203 751	114,9%	103,1%	112,6%
II.1 Wydatki bieżące	143 541	133 127	156 270	110,8%	92,7%	117,4%
II.2 Wydatki majątkowe	31 960	47 862	47 481	137,4%	149,8%	99,2%
III. WYNIK OGÓŁEM (I–II)	-3 688	-10 732	-1 909	X		
WYNIK BIEŻĄCY per saldo (I.1–II.1)	13 419	7 415	13 215			
Łączna kwota nadwyżek operacyjnych	13 572	8 139	13 593			
Łączna kwota deficytów operacyjnych	-152	-724	-378			
WYNIK MAJĄTKOWY (I.2–II.2)	-17 107	-18 148	-15 124			
Relacja wyniku bieżącego do dochodów bieżących	8,5%	5,3%	7,8%	X		

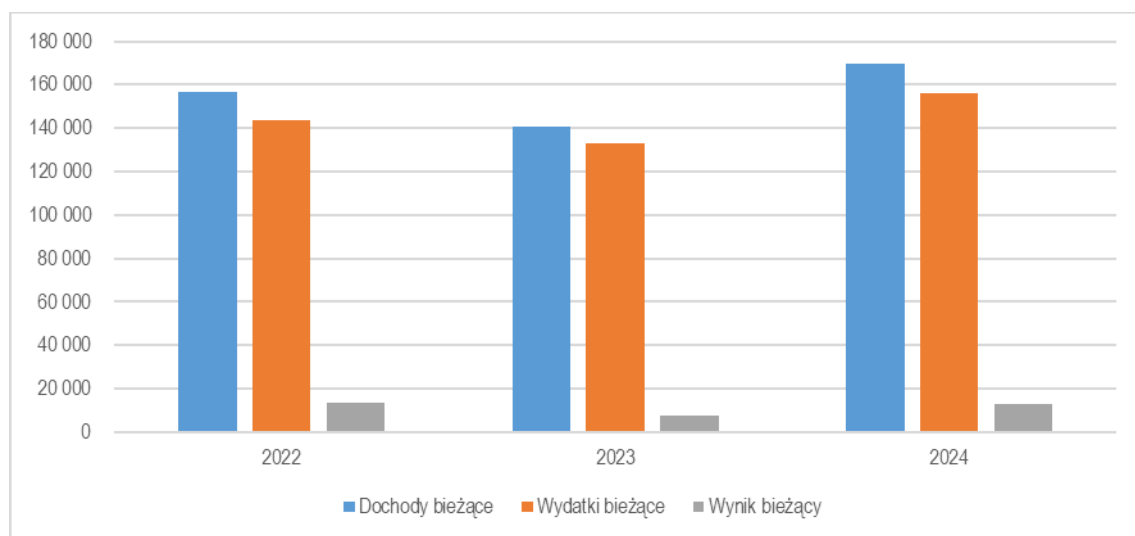
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

Dochody, wydatki i wynik ogółem gmin w latach 2022-2024 (w mln zł)

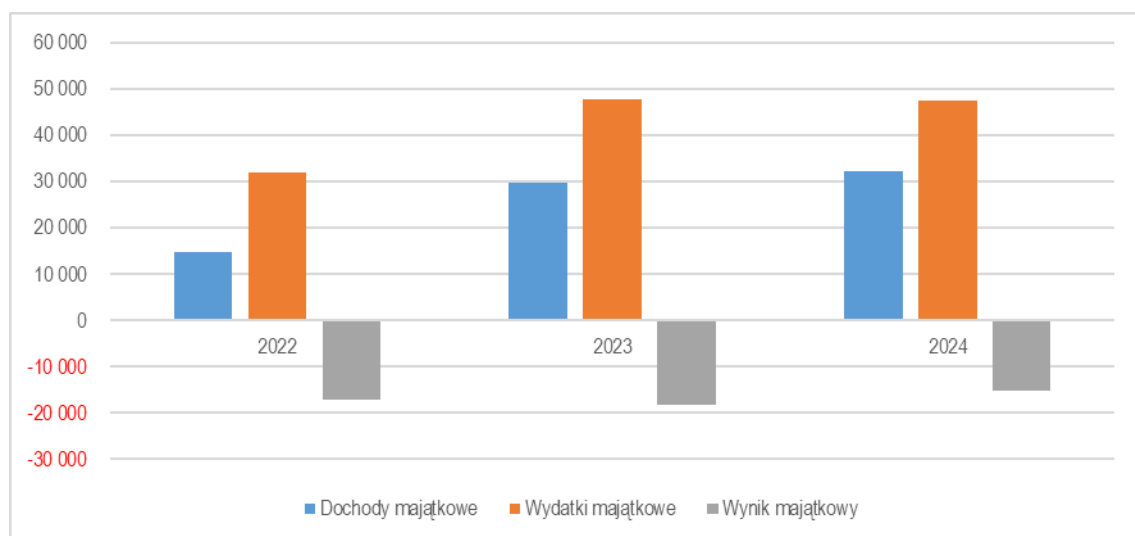
W 2024 r. gminy zamknęły budżety deficytem w wysokości 1 909 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik bieżący gmin w latach 2022-2024 (w mln zł)

Nadwyżka bieżąca (dochody bieżące - wydatki bieżące) w gminach w 2024 r. wynosiła 13 215 mln zł. W porównaniu z rokiem 2023 zwiększyła się o 5 800 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik majątkowy gmin w latach 2022-2024 (w mln zł)

W 2024 r. wydatki majątkowe gmin zostały zrealizowane na poziomie 47 481 mln zł, z czego 32 357 mln zł, tj. 68,1% mogło być sfinansowane z dochodów majątkowych. W 2024 r., w porównaniu do 2023 r., dochody majątkowe były wyższe o 8,9%, natomiast wydatki majątkowe były niższe o 0,8%.

W poniższym zestawieniu przedstawiono dane dotyczące liczby gmin według osiągniętego wyniku bieżącego w latach 2022-2024.

Liczba gmin wg osiągniętego wyniku bieżącego:

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Dodatni wynik bieżący	2 354	2 064	2 228
Ujemny wynik bieżący	57	347	183

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

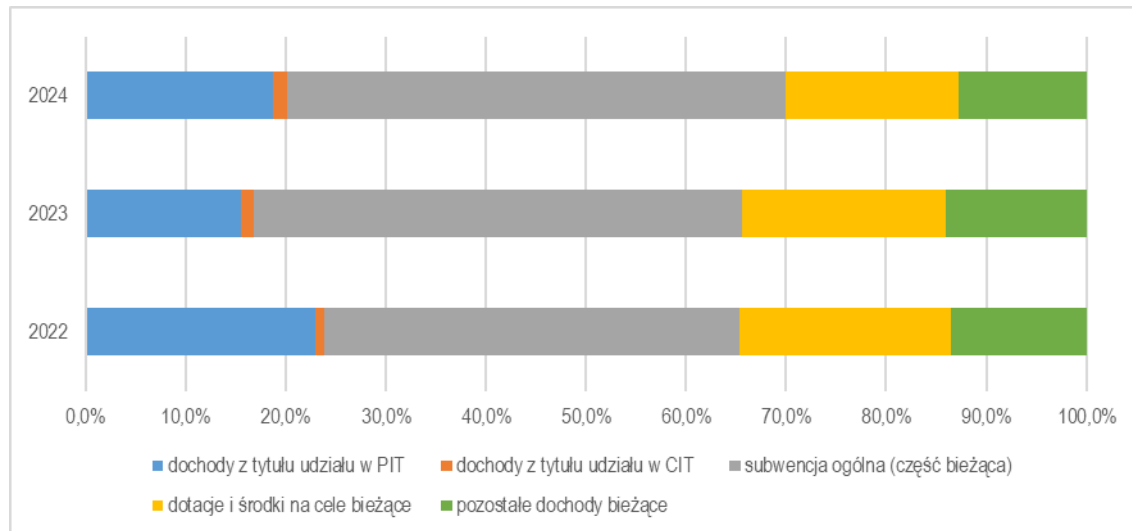
Liczba jednostek wykazujących dodatni wynik bieżący zwiększyła się w 2024 r., w porównaniu do 2023 r. o 164 gminy.

Szczegółowe dane w zakresie realizacji budżetów, dotyczące poszczególnych gmin, przedstawiono w załącznikach.

Część III Wykonanie budżetów powiatów

1. Dochody bieżące

Struktura dochodów bieżących powiatów w latach 2022-2024

W strukturze dochodów bieżących powiatów w 2024 r., największy udział stanowiły: subwencja ogólna (część bieżąca) – 49,8%, dochody z tytułu udziału w PIT – 18,8% oraz dotacje i środki na cele bieżące – 17,3%.

Dochody bieżące powiatów w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

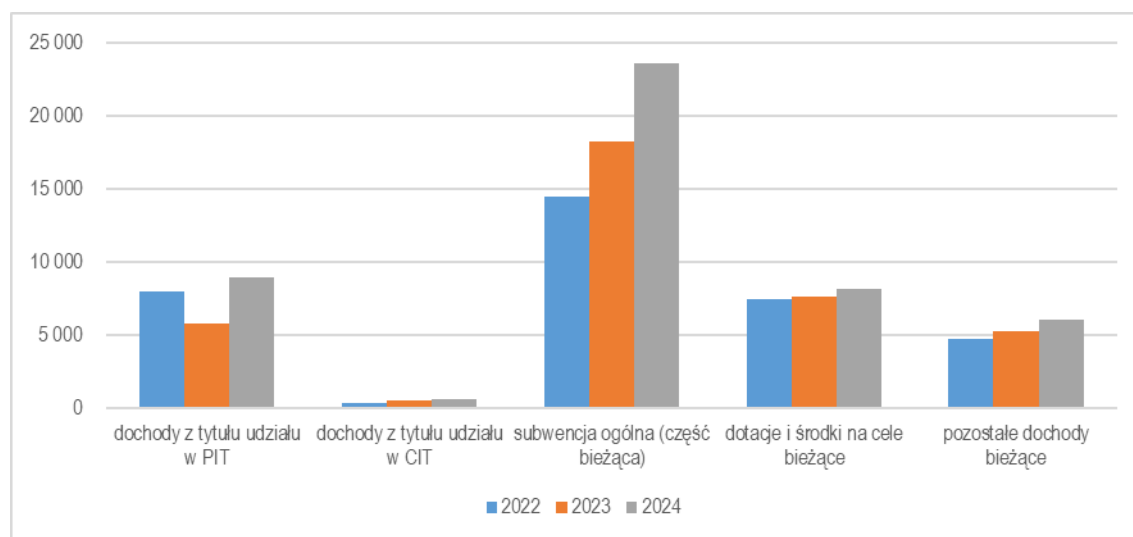
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
DOCHODY OGÓŁEM, w tym:	39 020	45 276	55 597	108,2%	116,0%	122,8%
Dochody bieżące, z tego:	34 882	37 380	47 338	107,5%	107,2%	126,6%
dochody z tytułu udziału w PIT	8 009	5 780	8 920	115,4%	72,2%	154,3%
dochody z tytułu udziału w CIT	314	475	597	92,4%	151,3%	125,7%
subwencja ogólna (część bieżąca)	14 435	18 247	23 583	97,2%	126,4%	129,2%
dotacje i środki na cele bieżące	7 412	7 637	8 184	121,0%	103,0%	107,2%
pozostałe dochody bieżące	4 712	5 241	6 053	112,0%	111,2%	115,5%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

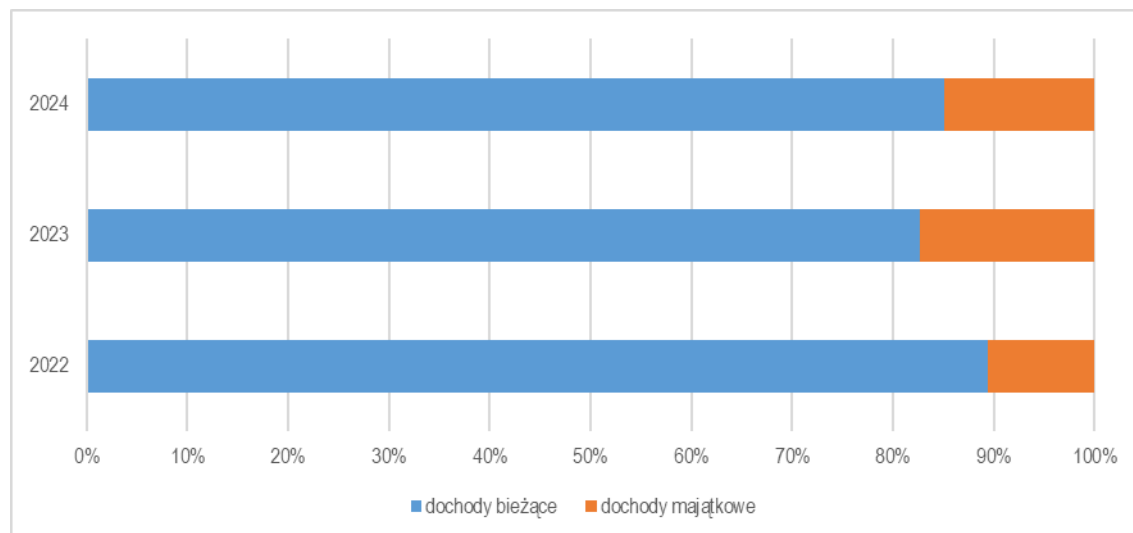
W 2024 r., w stosunku do 2023 r., dochody bieżące powiatów były wyższe o 26,6%, a w porównaniu roku 2023 do roku 2022 wzrosły o 7,2%. Dochody ogółem były wyższe w odniesieniu do wykonanych dochodów ogółem w 2023 r. o 22,8%, a w porównaniu roku 2023 do roku 2022 były wyższe o 16,0%.

W 2024 r. najwyższą dynamikę dochodów bieżących powiaty uzyskały z tytułu udziału w PIT – wzrost o 54,3% oraz z tytułu subwencji ogólnej (części bieżącej) – wzrost o 29,2%.

Dochody bieżące powiatów w latach 2022-2024 (w mln zł)

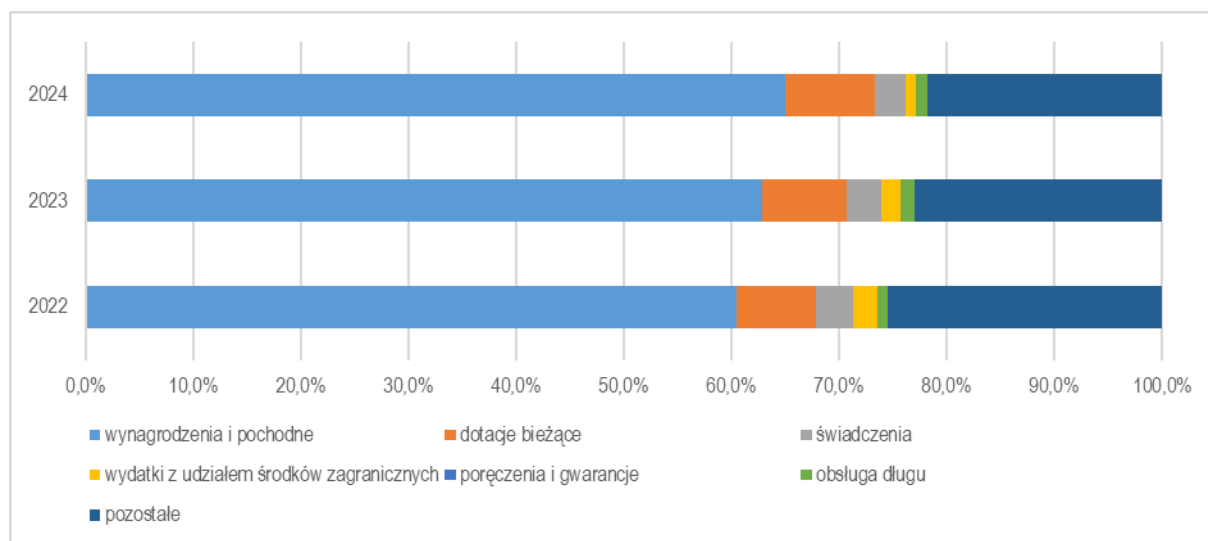
Struktura dochodów ogółem powiatów w latach 2022-2024

W strukturze dochodów ogółem powiatów udział dochodów bieżących w 2024 r. wyniósł 85,1%, natomiast zmniejszył się udział dochodów majątkowych z 17,4% w 2023 r. do 14,9% w 2024 r.

2. Wydatki bieżące

Struktura wydatków bieżących powiatów w latach 2022-2024

Wśród wydatków bieżących zrealizowanych przez powiaty w 2024 r. przeważały wydatki na wynagrodzenia i pochodne – 65,0% oraz pozostałe wydatki – 21,8%. Wydatki powiatów w tych grupach stanowiły łącznie 86,8% wydatków bieżących.

Wydatki bieżące powiatów w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Wydatki bieżące, z tego:	32 261	35 957	43 341	112,2%	111,5%	120,5%
wynagrodzenia i składki od nich naliczane	19 534	22 613	28 182	108,9%	115,8%	124,6%
dotacje na zadania bieżące	2 381	2 810	3 661	112,0%	118,0%	130,3%
świadczenia na rzecz osób fizycznych	1 098	1 169	1 196	96,7%	106,5%	102,3%
wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp	746	652	442	100,4%	87,4%	67,8%
wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	3	1	4	75,0%	33,3%	400,0%
wydatki na obsługę długu	333	452	450	382,8%	135,7%	99,6%
pozostałe wydatki bieżące	8 165	8 260	9 406	121,7%	101,2%	113,9%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

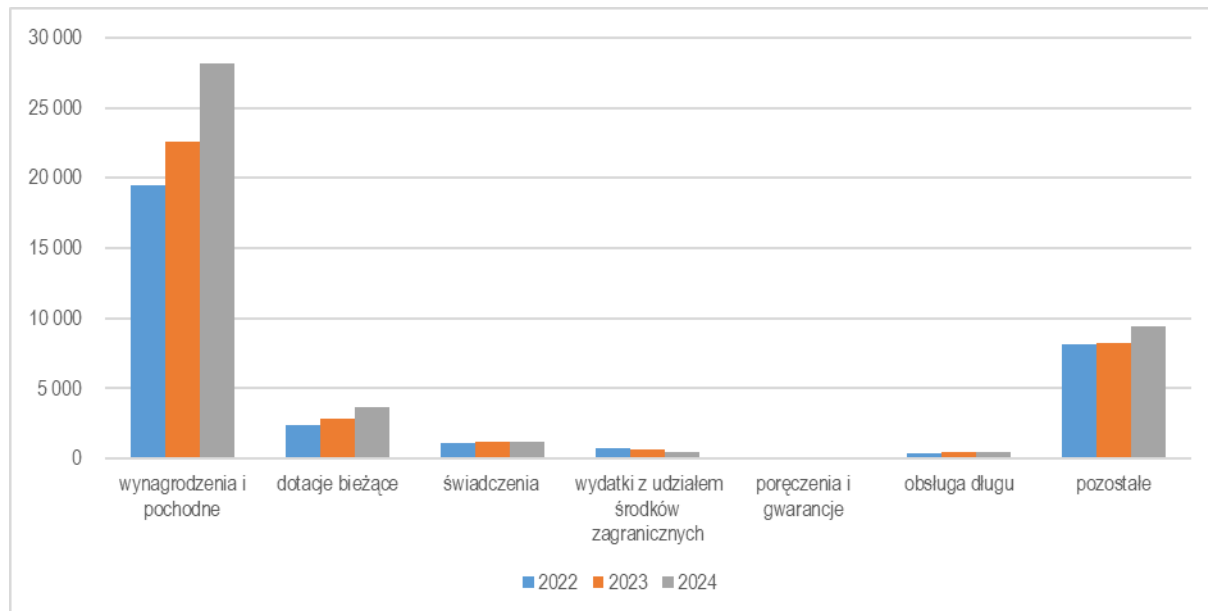
W 2024 r., w stosunku do 2023 r., wydatki bieżące powiatów zwiększyły się o 20,5%, zaś w porównaniu roku 2023 do roku 2022, o 11,5%.

W 2024 r., w porównaniu do 2023 r., najwyższa dynamika wydatków bieżących⁴ dotyczyła wydatków na dotacje na zadania bieżące (130,3%).

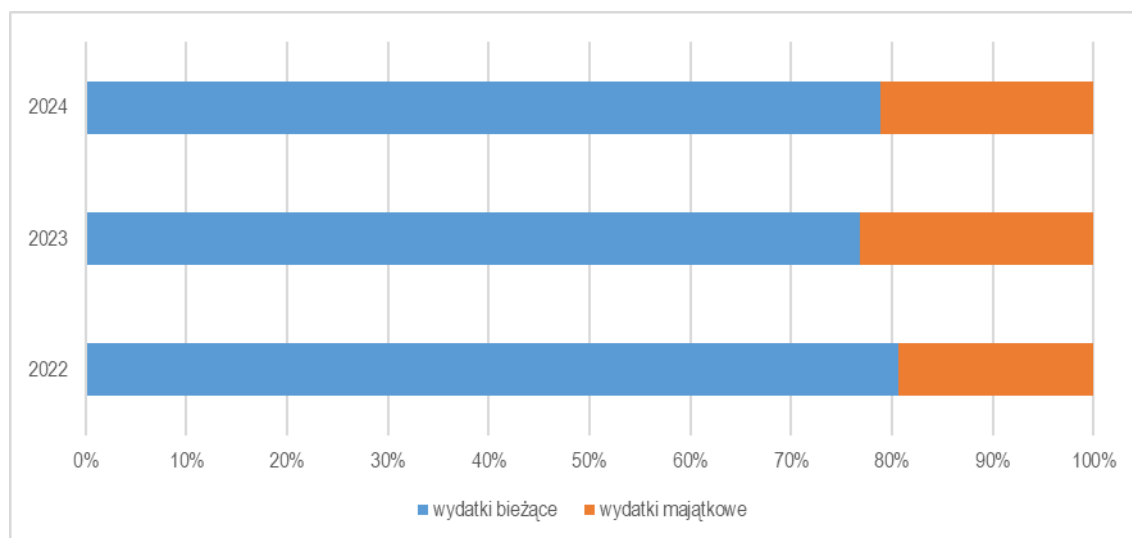
⁴ pomijając kategorię wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji, która stanowi znikomy procent w strukturze wydatków bieżących.

W omawianych latach zanotowano m.in. wzrost wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane. Wykonanie wydatków z tego tytułu w 2024 r. było wyższe o 24,6% w porównaniu do 2023 r. i o 15,8% w odniesieniu 2023 r. do 2022 r.

Wydatki bieżące powiatów w latach 2022-2024 (w mln zł)

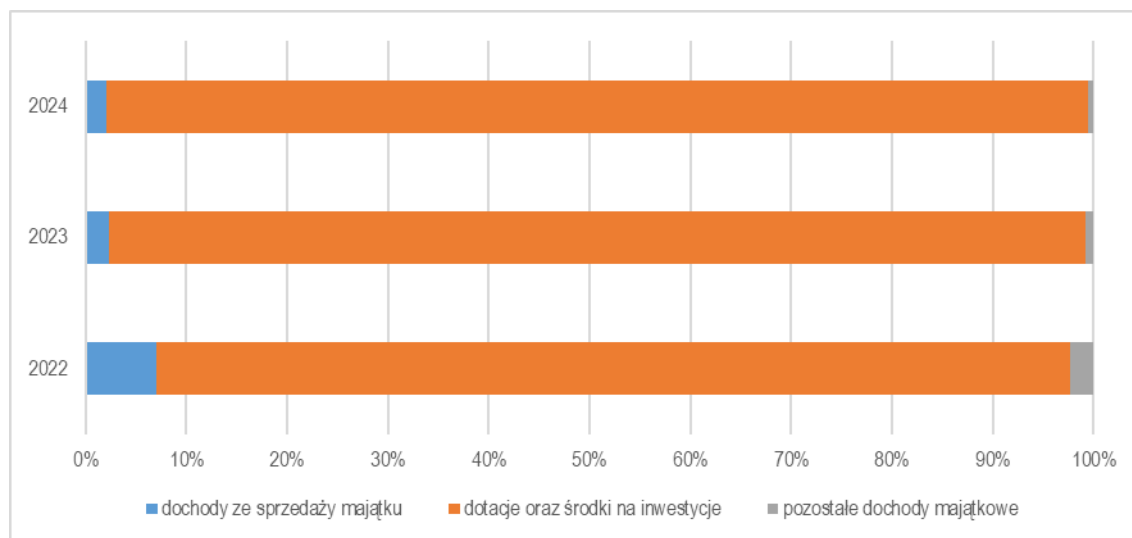
Struktura wydatków ogółem powiatów w latach 2022-2024

W 2024 r. udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem powiatów zwiększył się w porównaniu do 2023 r. z 76,8% do 78,9%.

3. Dochody majątkowe

Struktura dochodów majątkowych powiatów w latach 2022-2024

W dochodach majątkowych powiatów największy udział stanowiły w 2024 r. dotacje oraz środki na inwestycje – 97,3%.

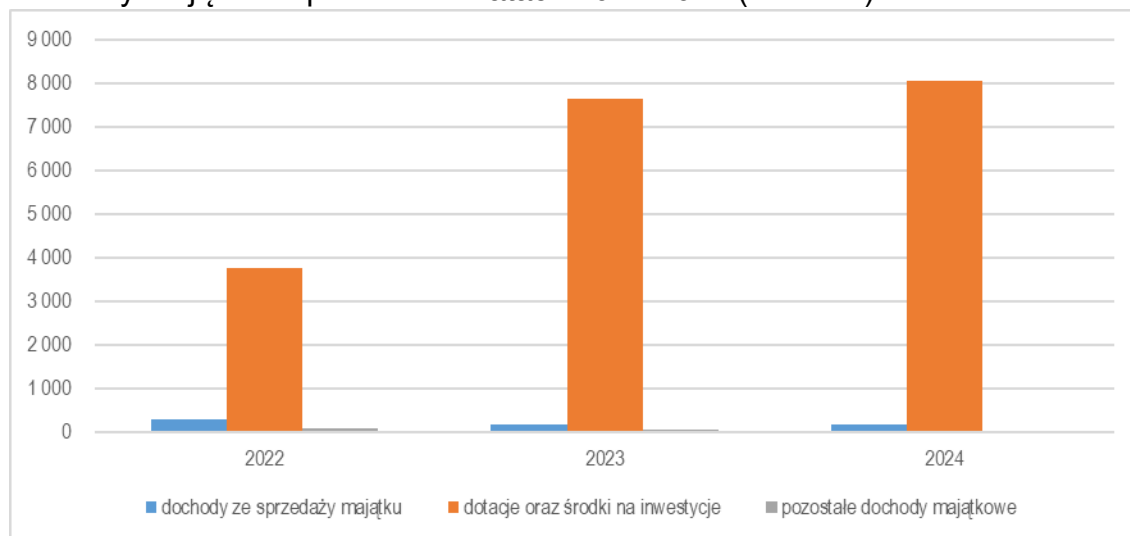
Dochody majątkowe powiatów w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Dochody majątkowe, z tego:	4 139	7 895	8 259	115,1%	190,7%	104,6%
dochody ze sprzedaży majątku	290	186	176	125,5%	64,1%	94,6%
dotacje oraz środki na inwestycje	3 754	7 645	8 033	113,6%	203,6%	105,1%
pozostałe dochody majątkowe	95	64	50	161,0%	67,4%	78,1%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

W 2024 r. dochody majątkowe zostały zrealizowane na poziomie wyższym niż w 2023 r. o 4,6%, a w porównaniu roku 2023 do roku 2022, o 90,7%.

Dochody majątkowe powiatów w latach 2022-2024 (w mln zł)

4. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe powiatów w latach 2022-2024 przedstawiały się następująco (w mln zł):

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Wydatki majątkowe, w tym:	7 743	10 879	11 585	142,6%	140,5%	106,5%
Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ufp	7 659	10 806	11 507	143,9%	141,1%	106,5%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

W 2024 r., w stosunku do 2023 r., wydatki majątkowe powiatów zwiększyły się o 6,5%, a w porównaniu roku 2023 do roku 2022 zwiększyły się o 40,5%. Wydatki inwestycyjne w roku 2024 zwiększyły się w stosunku do 2023 roku o 6,5%, zaś w porównaniu roku 2023 do roku 2022, zwiększyły się o 41,1%.

5. Wynik budżetów powiatów

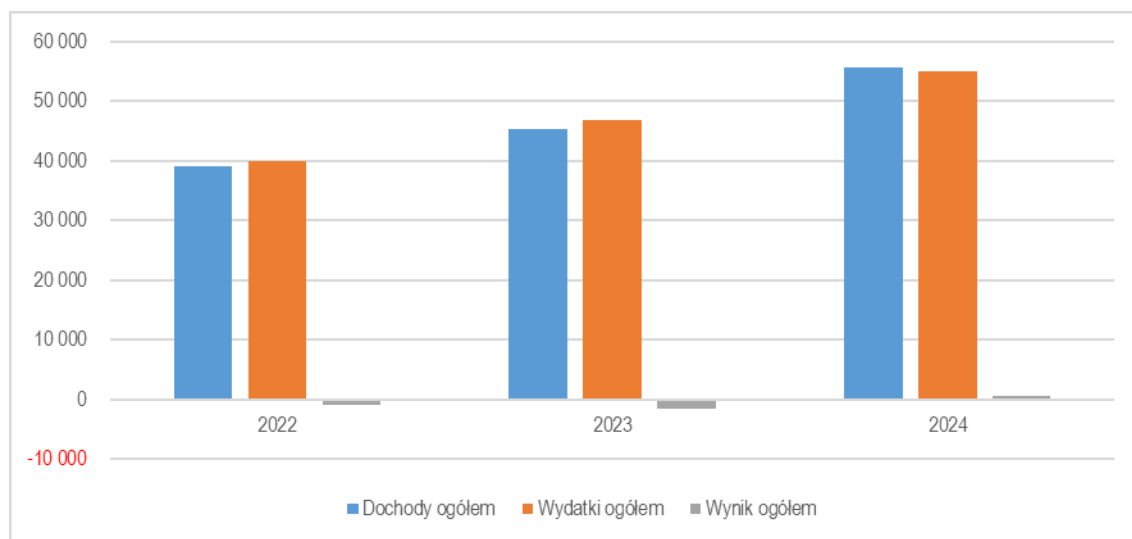
Dochody, wydatki oraz wynik powiatów w latach 2022-2024 w podziale na bieżące i majątkowe przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
I. DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	39 020	45 276	55 597	108,2%	116,0%	122,8%
I.1 Dochody bieżące	34 882	37 380	47 338	107,5%	107,2%	126,6%
I.2 Dochody majątkowe	4 139	7 895	8 259	115,1%	190,7%	104,6%
II. WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	40 003	46 836	54 926	117,1%	117,1%	117,3%
II.1 Wydatki bieżące	32 261	35 957	43 341	112,2%	111,5%	120,5%
II.2 Wydatki majątkowe	7 743	10 879	11 585	142,6%	140,5%	106,5%
III. WYNIK OGÓŁEM (I-II)	-983	-1 560	671	X		
WYNIK BIEŻĄCY per saldo (I.1-II.1)	2 621	1 423	3 997			
Łączna kwota nadwyżek operacyjnych	2 632	1 558	4 014			
Łączna kwota deficytów operacyjnych	-11	-135	-17			
WYNIK MAJĄTKOWY (I.2-II.2)	-3 604	-2 984	-3 326			
Relacja wyniku bieżącego do dochodów bieżących	7,5%	3,8%	8,4%	X		

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

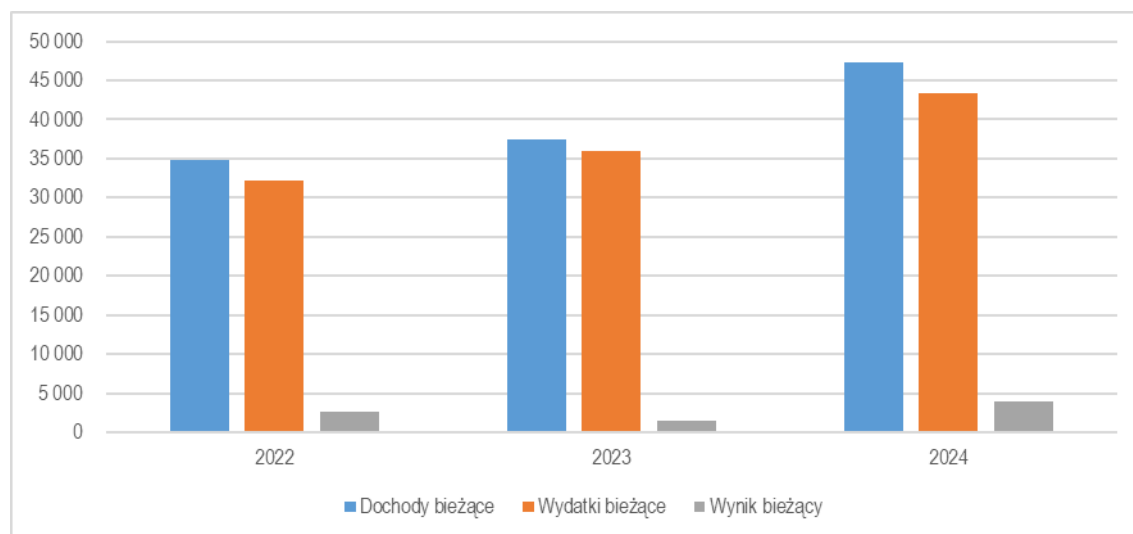
Nadwyżka operacyjna (dochody bieżące - wydatki bieżące) w powiatach w 2024 r. wynosiła 3 997 mln zł. W porównaniu z rokiem 2023 zwiększyła się o 2 574 mln zł. Wynik majątkowy (dochody majątkowe - wydatki majątkowe) w 2024 r. stanowił deficyt w wysokości 3 326 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik ogółem powiatów w latach 2022-2024 (w mln zł)

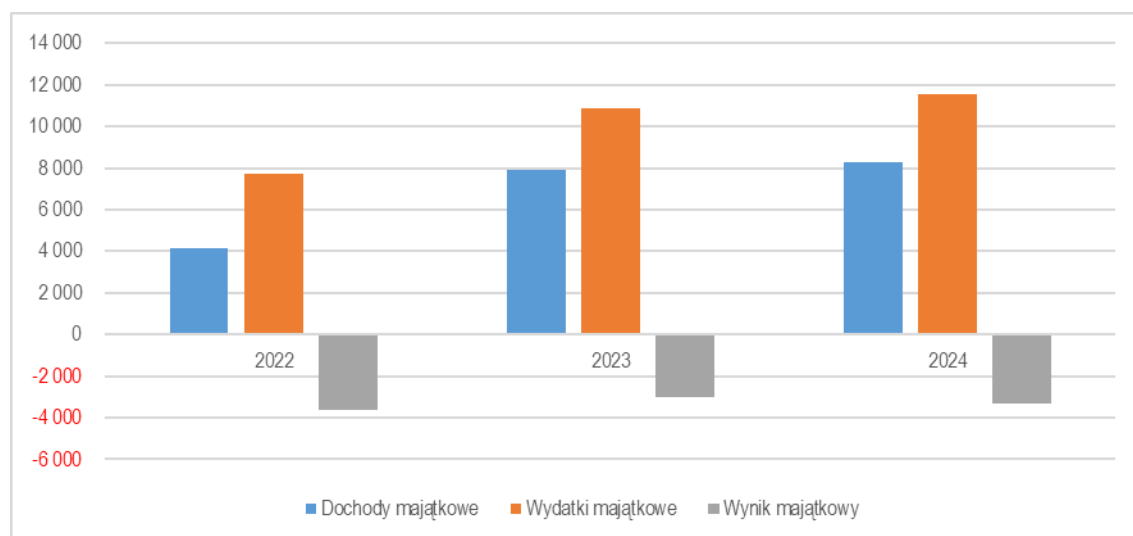
W 2024 r. budżety powiatów zamknęły się zbiorczo nadwyżką w kwocie 671 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik bieżący powiatów w latach 2022-2024 (w mln zł)

W 2022 r. wynik bieżący powiatów wynosił 2 621 mln zł, natomiast w 2023 r. i 2024 r. wynosił odpowiednio 1 423 mln zł oraz 3 997 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik majątkowy powiatów w latach 2022-2024 (w mln zł)

W 2024 r. wydatki majątkowe w powiatach zostały zrealizowane na poziomie 11 585 mln zł, z czego 8 259 mln zł, tj. 71,3% mogło być sfinansowane z dochodów majątkowych.

W poniższym zestawieniu przedstawiono dane dotyczące liczby powiatów według osiągniętego wyniku bieżącego w latach 2022-2024

Liczba powiatów wg osiągniętego wyniku bieżącego:

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Dodatni wynik bieżący	307	259	309
Ujemny wynik bieżący	7	55	5

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

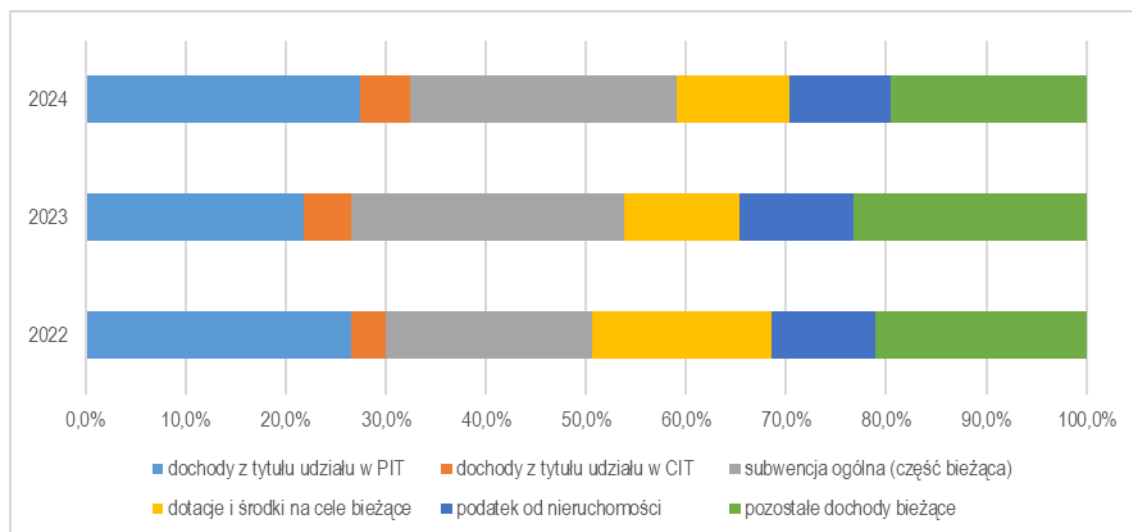
Liczba jednostek, które osiągnęły nadwyżkę operacyjną w roku 2024 zwiększyła się w stosunku do roku 2023 o 50 powiatów.

Szczegółowe dane w zakresie realizacji budżetów dotyczące poszczególnych powiatów przedstawiono w załącznikach.

Część IV Wykonanie budżetów miast na prawach powiatu

1. Dochody bieżące

Struktura dochodów bieżących miast na prawach powiatu w latach 2022-2024

W strukturze dochodów bieżących miast na prawach powiatu w 2024 r. największy udział stanowiły: dochody z tytułu udziału w PIT - 27,5%, subwencja ogólna (część bieżąca) - 26,7% oraz pozostałe dochody bieżące - 19,5%.

Dochody bieżące miast na prawach powiatu w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

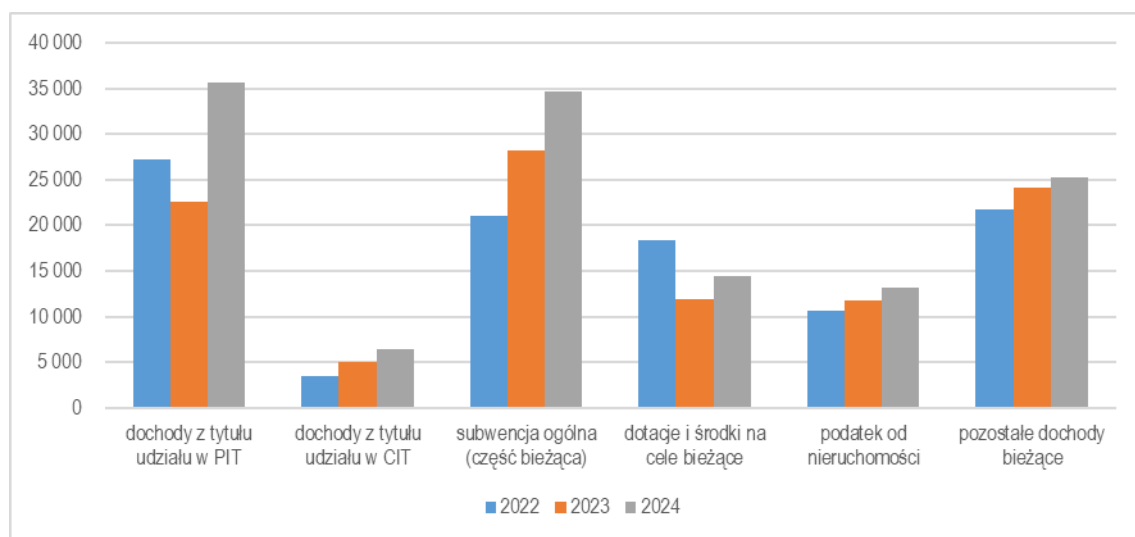
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
DOCHODY OGÓŁEM, w tym:	110 196	114 342	138 230	99,2%	103,8%	120,9%
Dochody bieżące, z tego:	102 466	103 774	129 667	99,3%	101,3%	125,0%
dochody z tytułu udziału w PIT	27 152	22 652	35 656	99,6%	83,4%	157,4%
dochody z tytułu udziału w CIT	3 540	4 986	6 400	113,6%	140,8%	128,4%
subwencja ogólna (część bieżąca)	21 088	28 261	34 634	93,0%	134,0%	122,6%
dotacje i środki na cele bieżące	18 371	11 978	14 489	86,8%	65,2%	121,0%
podatek od nieruchomości	10 610	11 806	13 174	106,2%	111,3%	111,6%
pozostałe dochody bieżące	21 706	24 090	25 314	114,5%	111,0%	105,1%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

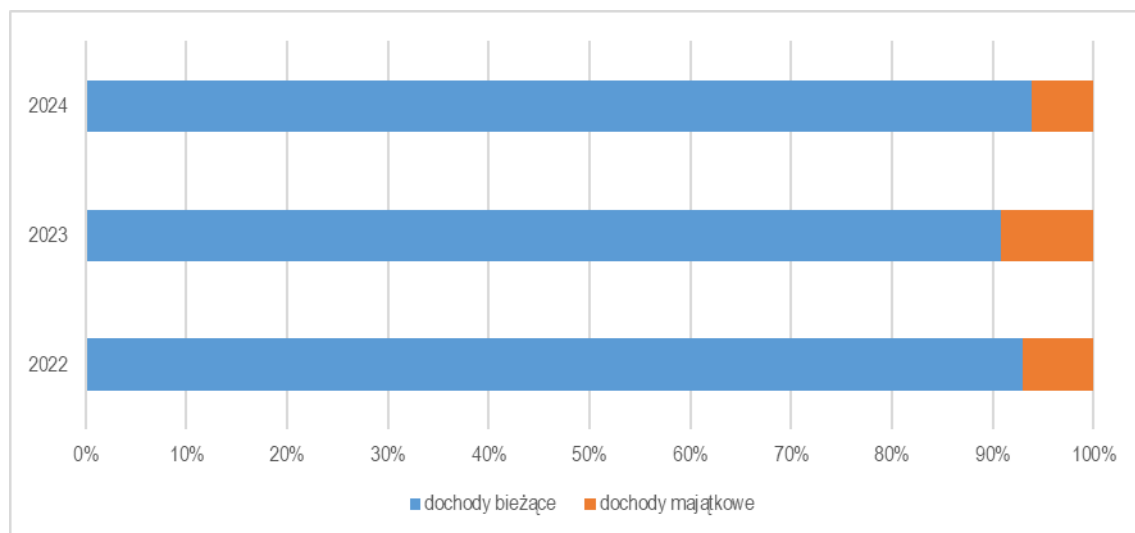
W 2024 r., w stosunku do 2023 r., dochody bieżące miast na prawach powiatu wzrosły o 25,0%, a w porównaniu roku 2023 do roku 2022 wzrosły o 1,3%, podczas gdy dochody ogółem wzrosły odpowiednio o 20,9% i o 3,8%.

W 2024 r. wyższą dynamikę dochodów bieżących w miastach na prawach powiatu można zauważyć m.in. w dochodach z tytułu udziału w PIT – 157,4% oraz z tytułu udziału w CIT - 128,4%.

Dochody bieżące miast na prawach powiatu w latach 2022-2024 (w mln zł)

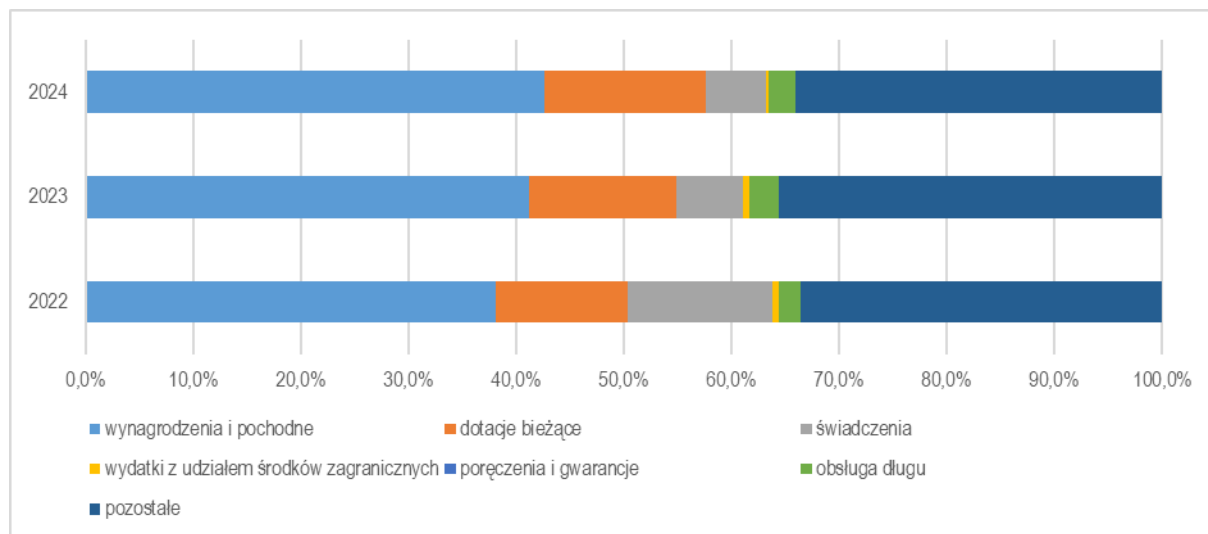
Struktura dochodów ogółem miast na prawach powiatu w latach 2022-2024

W strukturze dochodów ogółem w miastach na prawach powiatu w 2024 r., w porównaniu do 2023 r., udział dochodów bieżących zwiększył się o 3,0 punkty procentowe.

2. Wydatki bieżące

Struktura wydatków bieżących miast na prawach powiatu w latach 2022-2024

W 2024 r., w strukturze wydatków bieżących miast na prawach powiatu przeważały wydatki na wynagrodzenia i pochodne (42,7%), pozostałe wydatki bieżące (34,0%) oraz dotacje na zadania bieżące (14,9%). Wydatki miast na prawach powiatu w tych grupach stanowiły łącznie 91,6% wydatków bieżących.

Wydatki bieżące miast na prawach powiatu w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

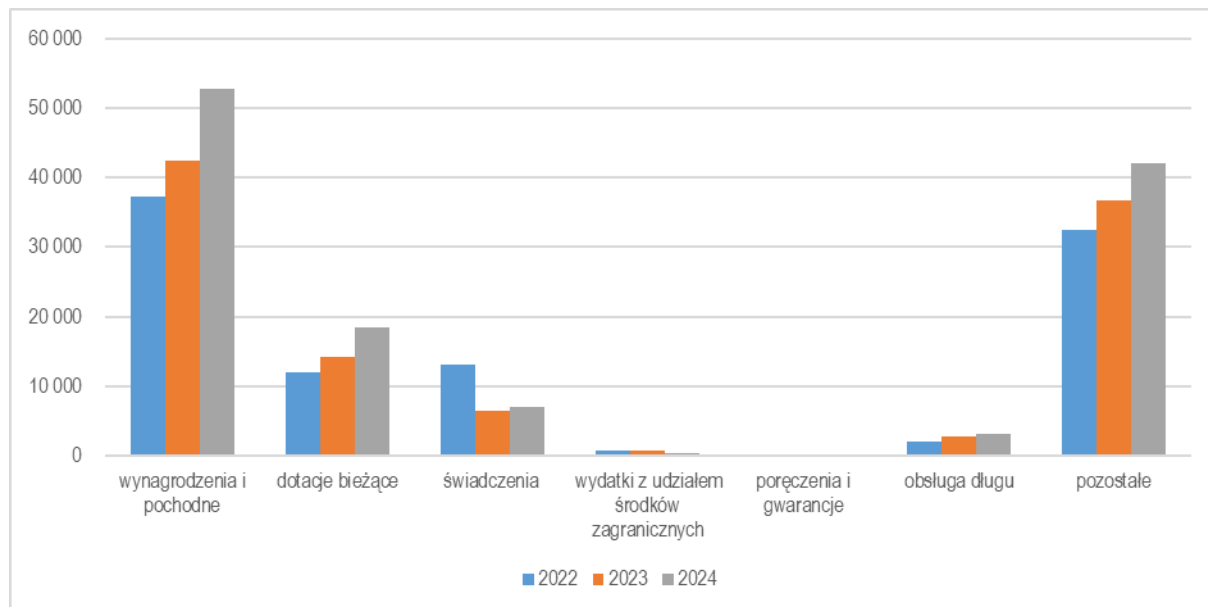
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Wydatki bieżące, z tego:	97 310	103 106	123 725	105,1%	106,0%	120,0%
wynagrodzenia i składki od nich naliczane	37 213	42 443	52 840	108,1%	114,1%	124,5%
dotacje na zadania bieżące	11 898	14 152	18 434	113,2%	118,9%	130,3%
świadczenia na rzecz osób fizycznych	13 052	6 345	6 938	76,1%	48,6%	109,3%
wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp	724	624	334	104,3%	86,2%	53,5%
wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	18	8	18	200,0%	44,4%	225,0%
wydatki na obsługę długu	1 922	2 801	3 036	345,1%	145,7%	108,4%
pozostałe wydatki bieżące	32 484	36 734	42 125	111,2%	113,1%	114,7%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

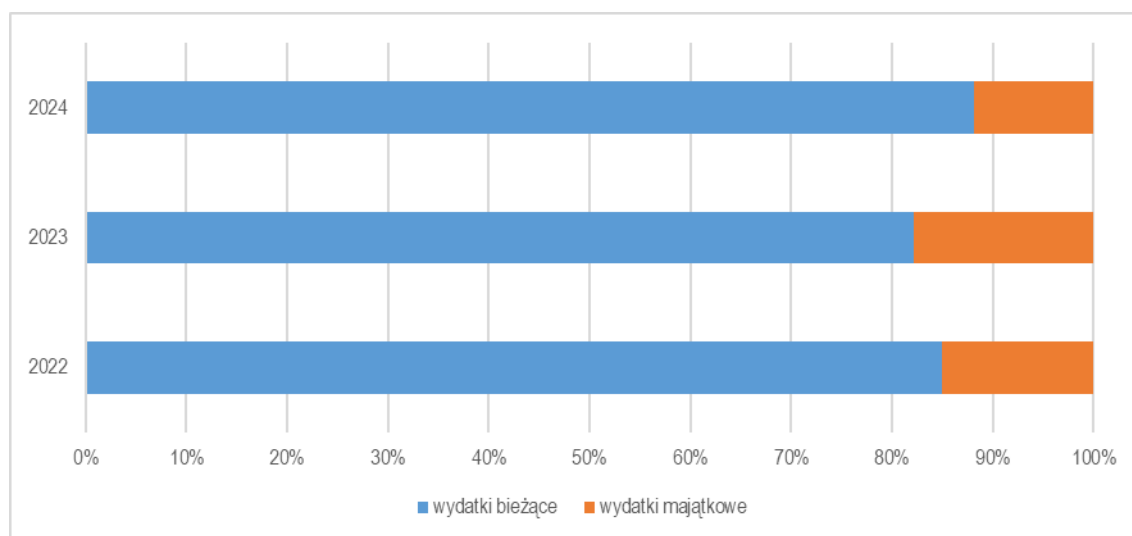
W 2024 r., w stosunku do 2023 r., wydatki bieżące miast na prawach powiatu wzrosły o 20,0%, a w porównaniu roku 2023 do roku 2022, o 6,0%.

W 2024 r., w porównaniu do 2023 r., największy wzrost⁵ odnotowano w wydatkach na dotacje na zadania bieżące (o 30,3%). Wynagrodzenia i składki od nich naliczane, które stanowiły 42,7% wydatków bieżących, wzrosły w stosunku do 2023 r. o 24,5%.

Wydatki bieżące miast na prawach powiatu w latach 2022-2024 (w mln zł)

Struktura wydatków ogółem miast na prawach powiatu w latach 2022-2024

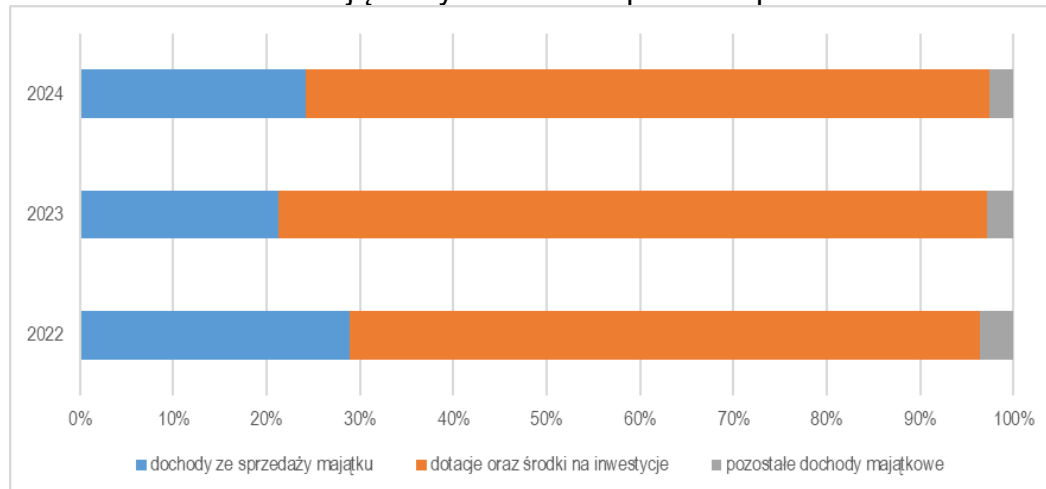

W strukturze wykonanych wydatków ogółem miast na prawach powiatu udział wydatków bieżących zwiększył się z 82,2% w 2023 r. do 88,1% w 2024 r.

⁵ pomijając kategorię wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji, która stanowi znikomy procent w strukturze wydatków bieżących.

3. Dochody majątkowe

Struktura dochodów majątkowych miast na prawach powiatu w latach 2022-2024

W 2024 r. w dochodach majątkowych miast na prawach powiatu największy udział stanowiły dotacje oraz środki na inwestycje – 73,2%.

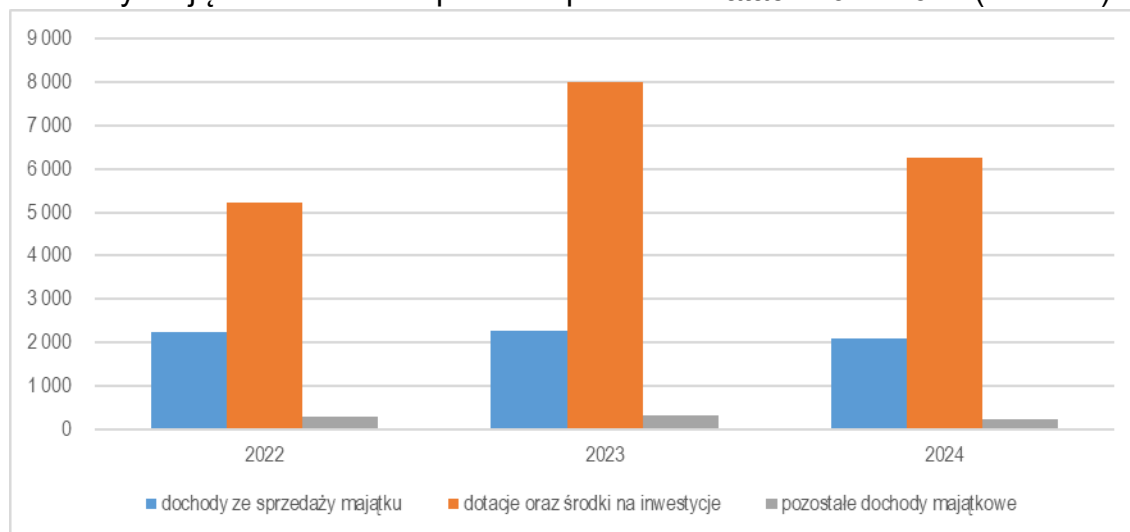
Dochody majątkowe miast na prawach powiatu w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Dochody majątkowe, z tego:	7 730	10 568	8 563	98,5%	136,7%	81,0%
dochody ze sprzedaży majątku	2 236	2 256	2 076	86,2%	100,9%	92,0%
dotacje oraz środki na inwestycje	5 215	8 012	6 262	106,3%	153,6%	78,2%
pozostałe dochody majątkowe	279	300	225	79,7%	107,5%	75,0%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

W 2024 r., w stosunku do 2023 r., dochody majątkowe miast na prawach powiatu zmniejszyły się o 19,0%, natomiast w porównaniu 2023 r. do 2022 r. zwiększyły się o 36,7%. Spośród dochodów majątkowych w 2024 r., w porównaniu do 2023 r., wszystkie kategorie odnotowały spadek.

Dochody majątkowe miast na prawach powiatu w latach 2022-2024 (w mln zł)

4. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe miast na prawach powiatu w latach 2022-2024 przedstawiały się następująco (w mln zł):

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Wydatki majątkowe, w tym:	17 258	22 290	16 639	110,3%	129,2%	74,6%
Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ufp	14 720	19 532	14 393	105,9%	132,7%	73,7%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

W 2024 r., w stosunku do 2023 r., wydatki majątkowe miast na prawach powiatu zmniejszyły się o 25,4%, a w porównaniu roku 2023 do roku 2022, zwiększyły się o 29,2%. Wydatki inwestycyjne w porównaniu do roku 2023 zmniejszyły się o 26,3%, zaś w porównaniu 2023 r. do 2022 r. zwiększyły się o 32,7%.

5. Wynik budżetów miast na prawach powiatu

Dochody, wydatki oraz wynik miast na prawach powiatu w latach 2022-2024 w podziale na dochody i wydatki bieżące i majątkowe przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

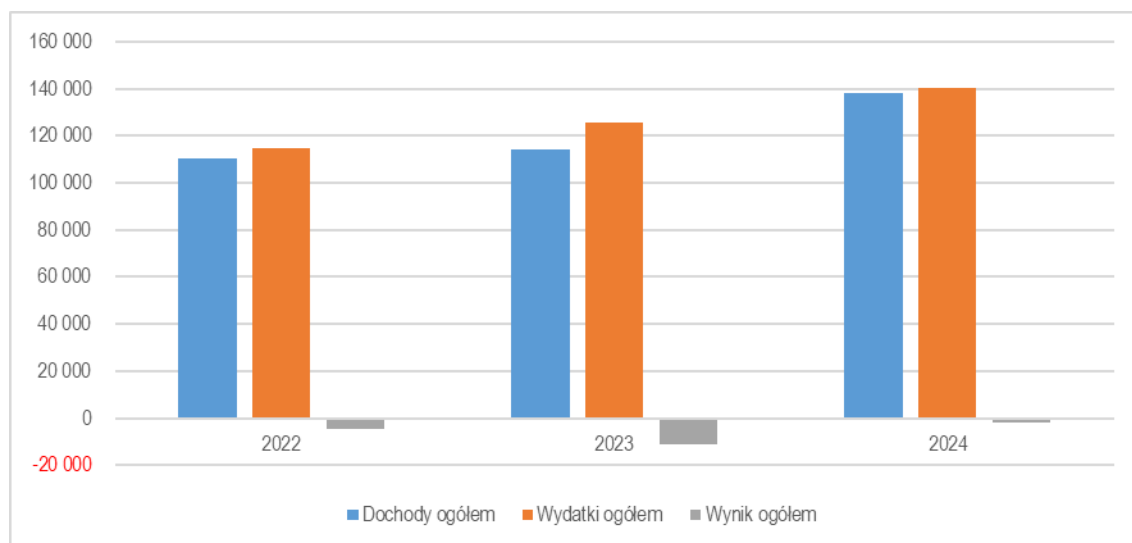
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
I. DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	110 196	114 342	138 230	99,2%	103,8%	120,9%
I.1 Dochody bieżące	102 466	103 774	129 667	99,3%	101,3%	125,0%
I.2 Dochody majątkowe	7 730	10 568	8 563	98,5%	136,7%	81,0%
II. WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	114 568	125 396	140 364	105,9%	109,5%	111,9%
II.1 Wydatki bieżące	97 310	103 106	123 725	105,1%	106,0%	120,0%
II.2 Wydatki majątkowe	17 258	22 290	16 639	110,3%	129,2%	74,6%
III. WYNIK OGÓŁEM (I-II)	-4 372	-11 054	-2 134	X		
WYNIK BIEŻĄCY per saldo (I.1-II.1)	5 156	668	5 942			
<i>Łączna kwota nadwyżek operacyjnych</i>	5 237	2 068	6 475			
<i>Łączna kwota deficytów operacyjnych</i>	-81	-1 400	-533			
WYNIK MAJĄTKOWY (I.2-II.2)	-9 528	-11 722	-8 076			
<i>Relacja wyniku bieżącego do dochodów bieżących</i>	5,0%	0,6%	4,6%	X		

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

Nadwyżka operacyjna w miastach na prawach powiatu w 2024 r. wynosiła 5 942 mln zł i zwiększyła się w porównaniu do 2023 r. o 5 274 mln zł.

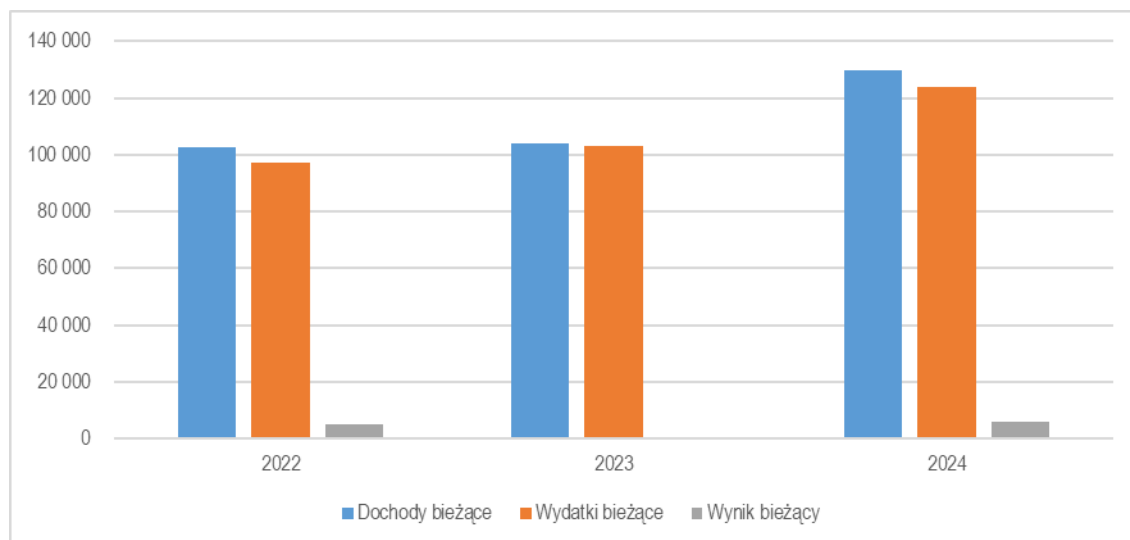
Wynik majątkowy (dochody majątkowe - wydatki majątkowe) w 2024 r. stanowił deficyt w wysokości 8 076 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik miast na prawach powiatu w latach 2022-2024 (w mln zł)

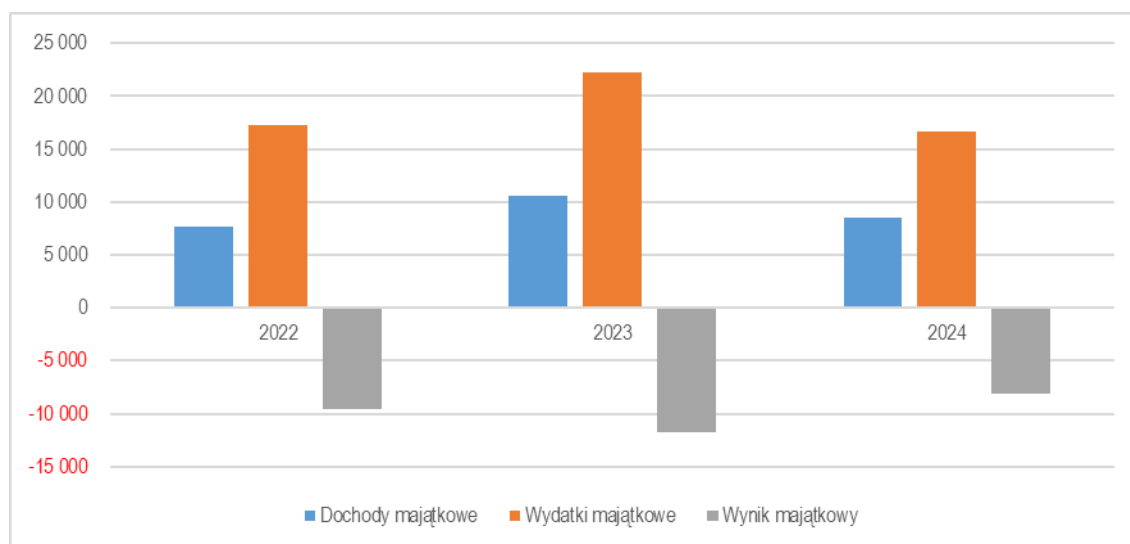
Budżety miast na prawach powiatu w 2024 r. zamknęły się deficytem w wysokości 2 134 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik bieżący miast na prawach powiatu w latach 2022-2024 (w mln zł)

W latach 2022-2024 miasta na prawach powiatu wypracowały nadwyżkę operacyjną, która wyniosła w 2022 r. 5 156 mln zł, w 2023 r. 668 mln zł i w 2024 r. 5 942 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik majątkowy miast na prawach powiatu w latach 2022-2024 (w mln zł)

W 2024 r. wydatki majątkowe w miastach na prawach powiatu zostały zrealizowane na poziomie 16 639 mln zł, z czego 8 563 mln zł, tj. 51,5% mogło być sfinansowane z dochodów majątkowych.

W poniższym zestawieniu przedstawiono dane dotyczące liczby miast na prawach powiatu według osiągniętego wyniku bieżącego w latach 2022-2024.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Dodatni wynik bieżący	53	45	49
Ujemny wynik bieżący	13	21	17

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

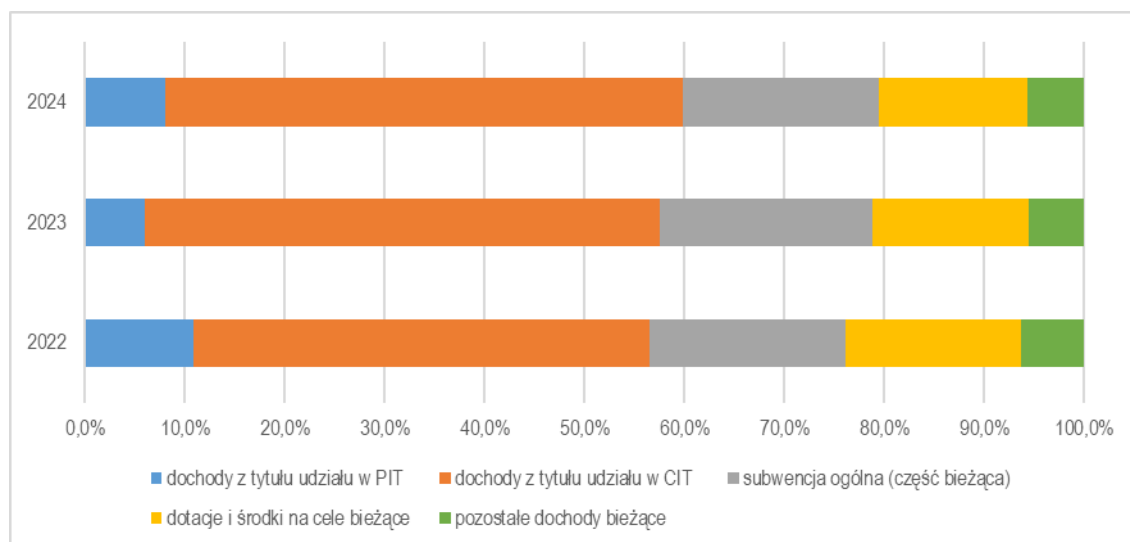
W 2024 r. 49 miast na prawach powiatu wykazało dodatni wynik bieżący.

Szczegółowe dane w zakresie realizacji budżetów dotyczące poszczególnych miast na prawach powiatu przedstawiono w załącznikach.

Część V Wykonanie budżetów województw

1. Dochody bieżące

Struktura dochodów bieżących województw w latach 2022-2024

W strukturze dochodów bieżących województw w 2024 r. największy udział stanowiły: dochody z tytułu udziału w CIT - 51,8%, subwencja ogólna (część bieżąca) - 19,7%, dotacje i środki na cele bieżące - 14,8%.

W poniższym zestawieniu przedstawiono zbiorcze dane dotyczące wykonanych dochodów bieżących województw w latach 2022-2024 (w mln zł)

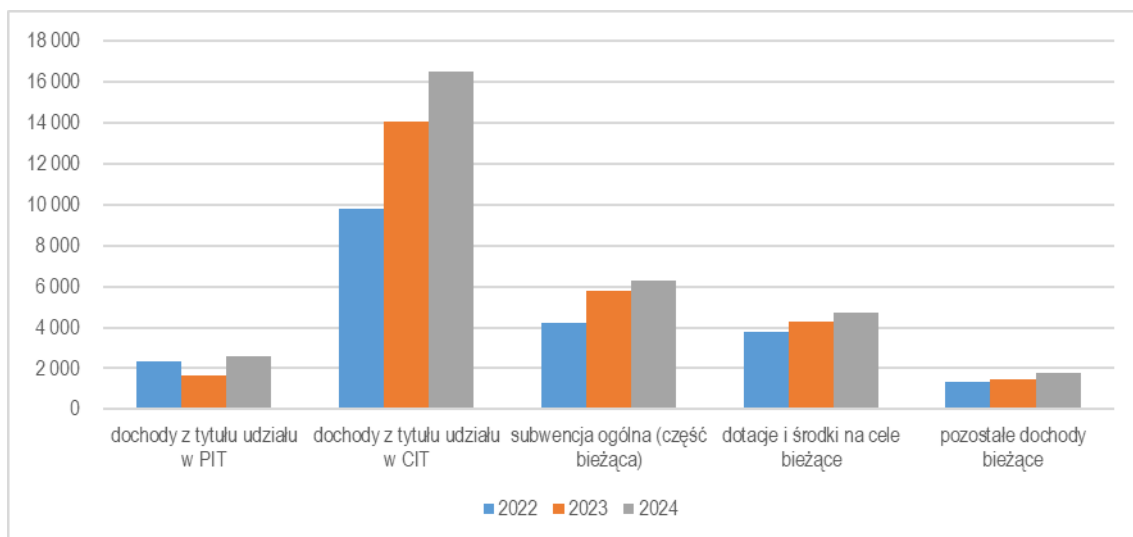
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
DOCHODY OGÓŁEM, w tym:	24 643	32 141	35 743	108,0%	130,4%	111,2%
Dochody bieżące, z tego:	21 442	27 283	31 852	112,3%	127,2%	116,7%
dochody z tytułu udziału w PIT	2 342	1 647	2 564	118,1%	70,3%	155,7%
dochody z tytułu udziału w CIT	9 787	14 074	16 513	105,9%	143,8%	117,3%
subwencja ogólna (część bieżąca)	4 220	5 812	6 284	116,7%	137,7%	108,1%
dotacje i środki na cele bieżące	3 755	4 268	4 723	114,3%	113,7%	110,7%
pozostałe dochody bieżące	1 338	1 481	1 769	138,4%	110,7%	119,4%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

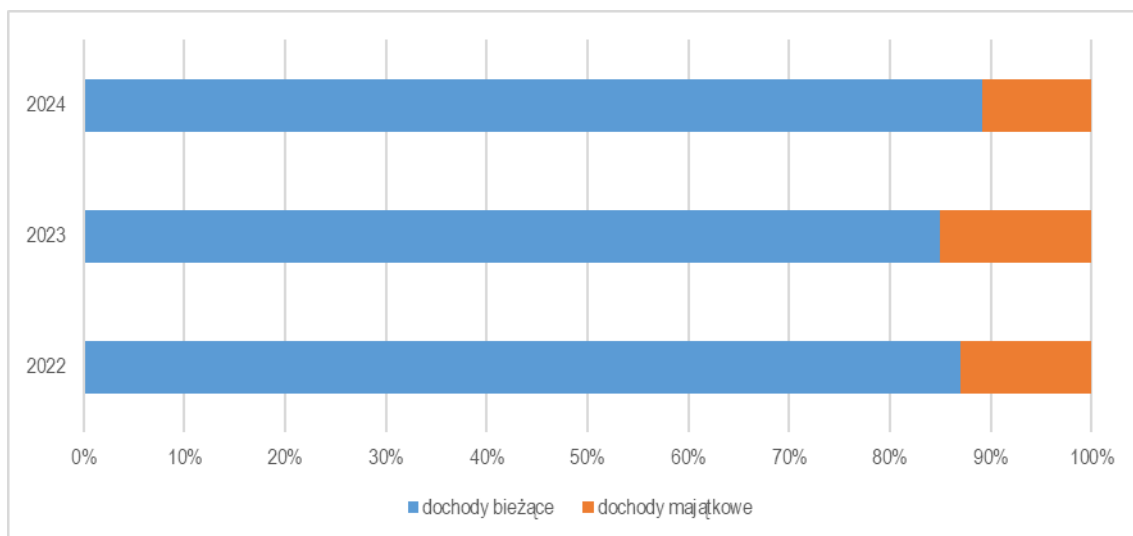
W 2024 r., w stosunku do 2023 r., dochody bieżące zwiększyły się o 16,7%, a w porównaniu roku 2023 do roku 2022, o 27,2%. Dochody ogółem w 2024 r. zwiększyły się w stosunku do 2023 r. o 11,2%, a w 2023 r., w stosunku do 2022 r. zwiększyły się o 30,4%.

Wśród dochodów bieżących zrealizowanych przez województwa w 2024 r., w porównaniu do 2023 r., wzrost dochodów nastąpił m.in. z tytułu udziału w PIT o 55,7% oraz z tytułu pozostałych dochodów bieżących o 19,4%.

Dochody bieżące województw w latach 2022-2024 (w mln zł)

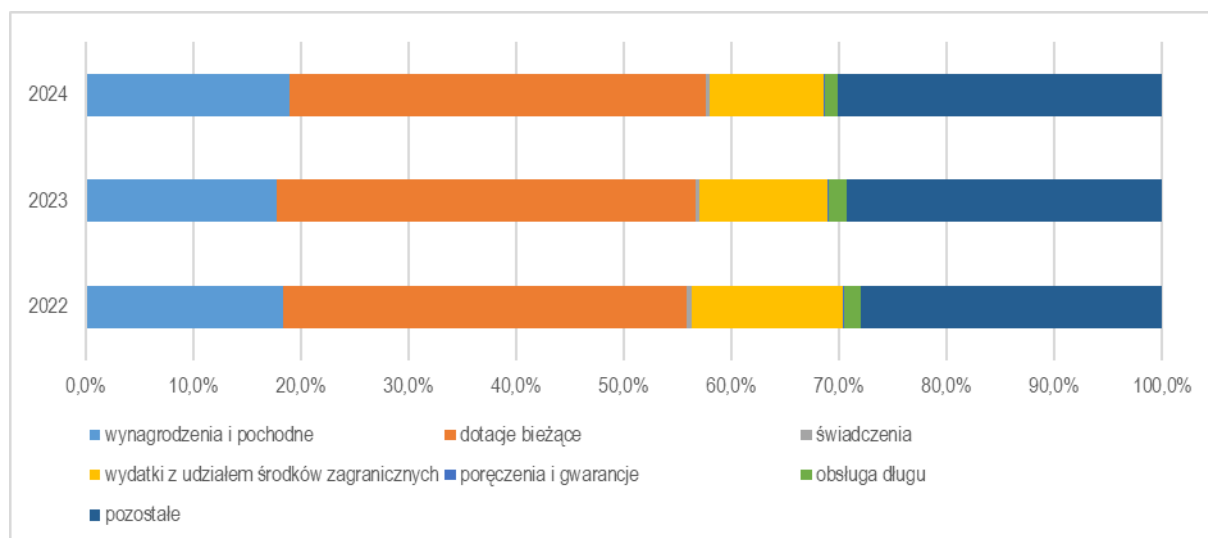
Struktura dochodów ogółem województw w latach 2022-2024

Udział dochodów bieżących województw w strukturze dochodów ogółem zwiększył się z 84,9% w roku 2023 do 89,1% w roku 2024.

2. Wydatki bieżące

Struktura wydatków bieżących województw w latach 2022-2024

W strukturze wydatków bieżących województw w 2024 r. przeważały dotacje na zadania bieżące, stanowiące 38,6% tych wydatków. Wydatki na wynagrodzenia i pochodne stanowiły 19,0% wydatków bieżących.

Wydatki bieżące województw w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Wydatki bieżące, z tego:	15 839	19 645	22 378	119,2%	124,0%	113,9%
wynagrodzenia i składki od nich naliczane	2 922	3 496	4 248	115,1%	119,6%	121,5%
dotacje na zadania bieżące	5 932	7 646	8 636	123,6%	128,9%	112,9%
świadczenia na rzecz osób fizycznych	71	88	96	126,8%	123,9%	109,1%
wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp	2 226	2 335	2 368	100,0%	104,9%	101,4%
wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	19	26	23	126,7%	136,8%	88,5%
wydatki na obsługę długu	253	316	267	408,1%	124,9%	84,5%
pozostałe wydatki bieżące	4 415	5 738	6 740	122,8%	130,0%	117,5%

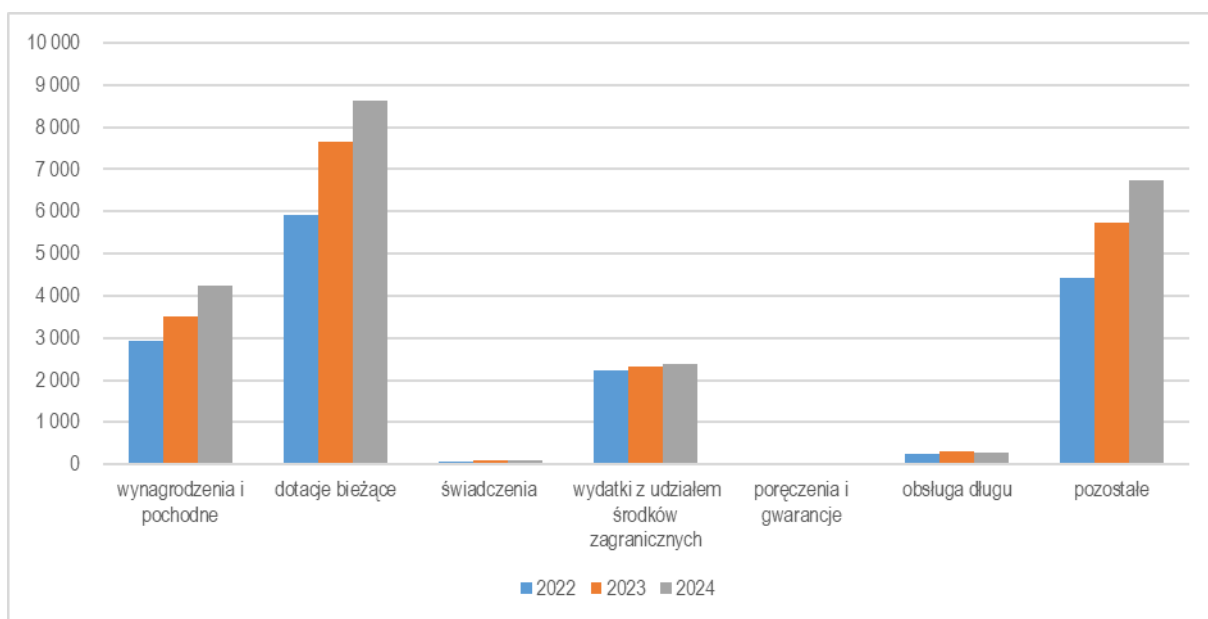
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

W 2024 r., w stosunku do 2023 r., wydatki bieżące województw zwiększyły się o 13,9%, a w porównaniu roku 2023 do roku 2022 zwiększyły się o 24,0%.

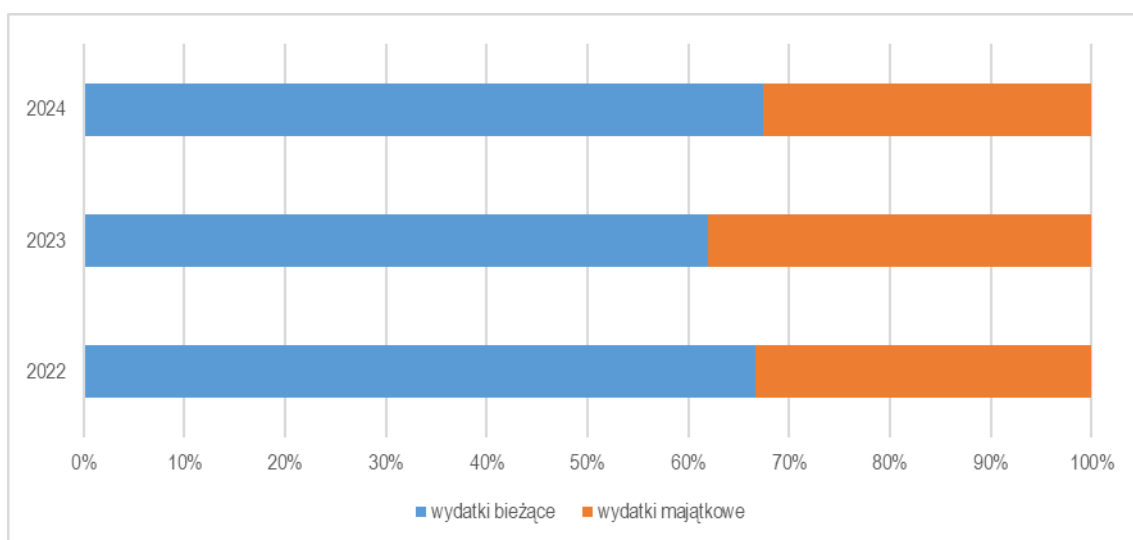
Wśród wydatków bieżących zrealizowanych przez województwa w 2024 r., w porównaniu z 2023 r., wzrosły m.in. wynagrodzenia i składki od nich naliczane – o 21,5% oraz pozostałe wydatki bieżące – o 17,5%.

Dotacje na zadania bieżące wzrosły, w stosunku do 2023 r., o 12,9%.

Wydatki bieżące województw w latach 2022-2024 (w mln zł)

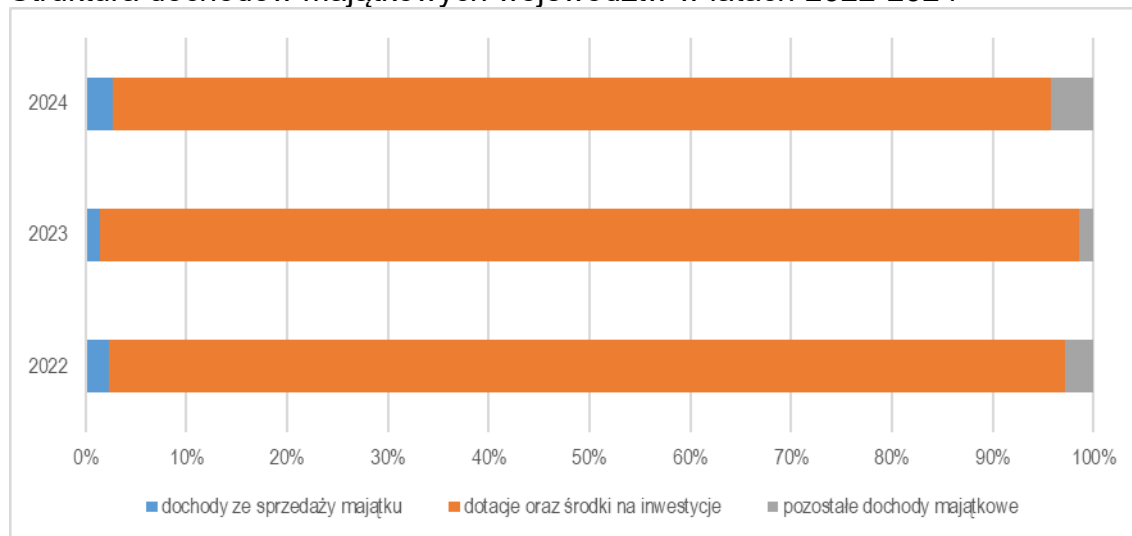
Struktura wydatków ogółem województw w latach 2022-2024

Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem województw zwiększył się z 61,9% w 2023 r. do 67,4% w 2024 r.

3. Dochody majątkowe

Struktura dochodów majątkowych województw w latach 2022-2024

W 2024 r. w dochodach majątkowych województw najistotniejszy udział stanowiły dotacje oraz środki na inwestycje. Ich udział zmniejszył się z 97,1% w 2023 r. do 93,0% w 2024 r.

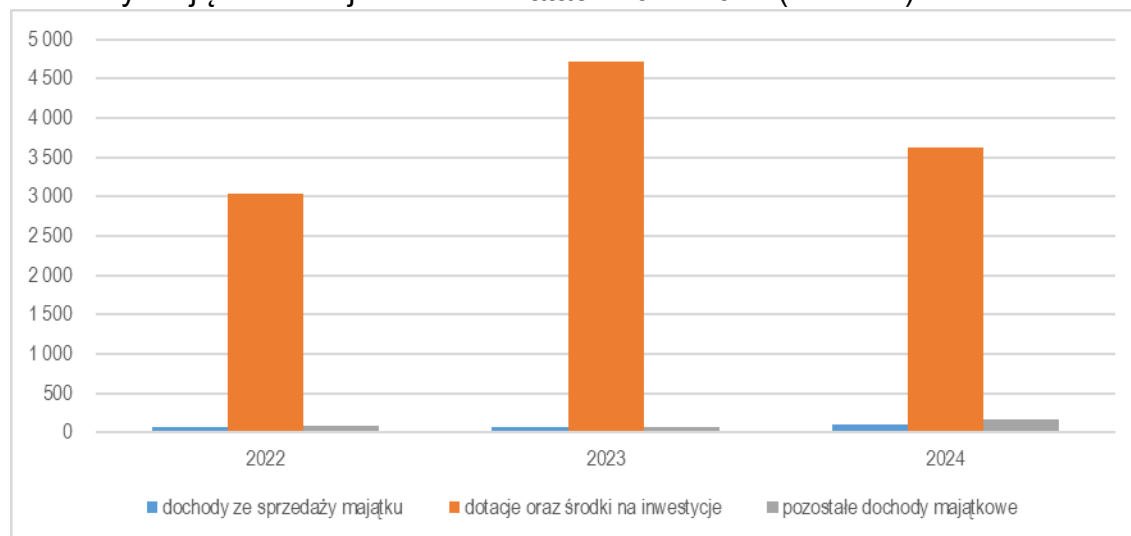
Dochody majątkowe województw w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela (w mln zł):

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Dochody majątkowe, z tego:	3 200	4 858	3 891	85,7%	151,8%	80,1%
dochody ze sprzedaży majątku	73	71	104	62,9%	97,3%	146,5%
dotacje oraz środki na inwestycje	3 036	4 718	3 620	85,8%	155,4%	76,7%
pozostałe dochody majątkowe	91	69	167	115,2%	75,8%	242,0%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

W 2024 r., w stosunku do 2023 r., dochody majątkowe województw zmniejszyły się o 19,9%, a w porównaniu 2023 r. do 2022 r. zwiększyły się o 51,8%.

Dochody majątkowe województw w latach 2022-2024 (w mln zł)

4. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe województw w latach 2022-2024 przedstawiały się następująco (w mln zł):

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Wydatki majątkowe, w tym:	7 942	12 089	10 812	105,7%	152,2%	89,4%
Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ufp	7 410	11 425	10 090	104,4%	154,2%	88,3%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

W 2024 r., w stosunku do 2023 r., wydatki majątkowe województw zmniejszyły się o 10,6%, a w porównaniu roku 2023 do roku 2022 zwiększyły się o 52,2%. Wydatki inwestycyjne zrealizowane w 2024 r., zmniejszyły się o 11,7% w porównaniu do roku 2023, natomiast w porównaniu roku 2023 do roku 2022 zwiększyły się o 54,2%.

5. Wynik budżetów województw

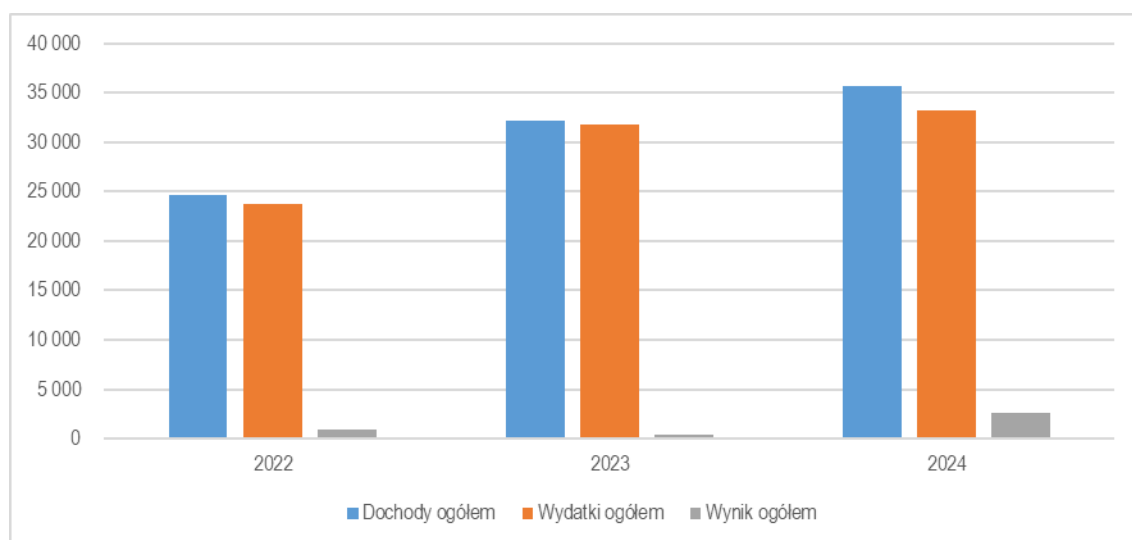
Dochody, wydatki oraz wynik województw w latach 2022-2024 w podziale na bieżące i majątkowe przedstawia poniższa tabela (w mln zł).

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
I. DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	24 643	32 141	35 743	108,0%	130,4%	111,2%
I.1 Dochody bieżące	21 442	27 283	31 852	112,3%	127,2%	116,7%
I.2 Dochody majątkowe	3 200	4 858	3 891	85,7%	151,8%	80,1%
II. WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	23 781	31 734	33 190	114,3%	133,4%	104,6%
II.1 Wydatki bieżące	15 839	19 645	22 378	119,2%	124,0%	113,9%
II.2 Wydatki majątkowe	7 942	12 089	10 812	105,7%	152,2%	89,4%
III. WYNIK OGÓŁEM (I-II)	862	407	2 553	X		
WYNIK BIEŻĄCY per saldo (I.1-II.1)	5 603	7 638	9 474			
<i>Łączna kwota nadwyżek operacyjnych</i>	5 603	7 638	9 474			
<i>Łączna kwota deficytów operacyjnych</i>	0	0	0			
WYNIK MAJĄTKOWY (I.2-II.2)	-4 742	-7 231	-6 921			
<i>Relacja wyniku bieżącego do dochodów bieżących</i>	26,1%	28,0%	29,7%	X		

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

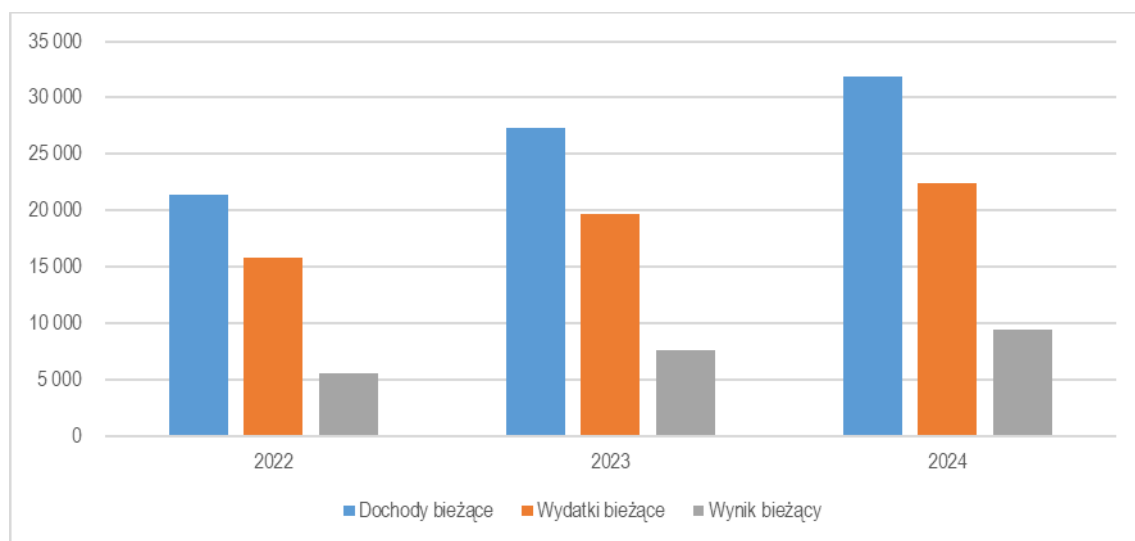
W 2024 r. nadwyżka bieżąca (dochody bieżące - wydatki bieżące) w województwach wynosiła 9 474 mln zł. W porównaniu do roku 2023 zwiększyła się o 1 836 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik ogółem województw w latach 2022-2024 (w mln zł)

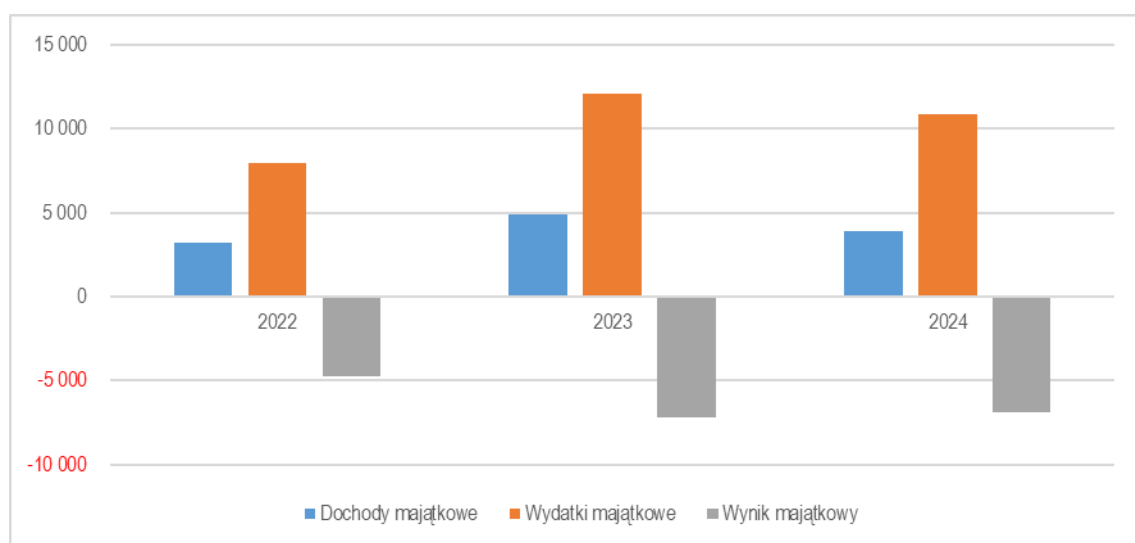
W 2024 r. budżety samorządów województw zamknęły się nadwyżką w wysokości 2 553 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik bieżący województw w latach 2022-2024 (w mln zł)

W roku 2024, w stosunku do roku 2023, nadwyżka bieżąca samorządów województw zwiększyła się z kwoty 7 638 mln zł do kwoty 9 474 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik majątkowy województw w latach 2022-2024 (w mln zł)

W 2024 r. wydatki majątkowe województw zostały zrealizowane w wysokości 10 812 mln zł, z czego 3 891 mln zł, tj. 36,0% mogło być sfinansowane z dochodów majątkowych.

W poniższym zestawieniu przedstawiono dane dotyczące liczby województw według osiągniętego wyniku bieżącego w latach 2022-2024:

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Dodatni wynik bieżący	16	16	16
Ujemny wynik bieżący	0	0	0

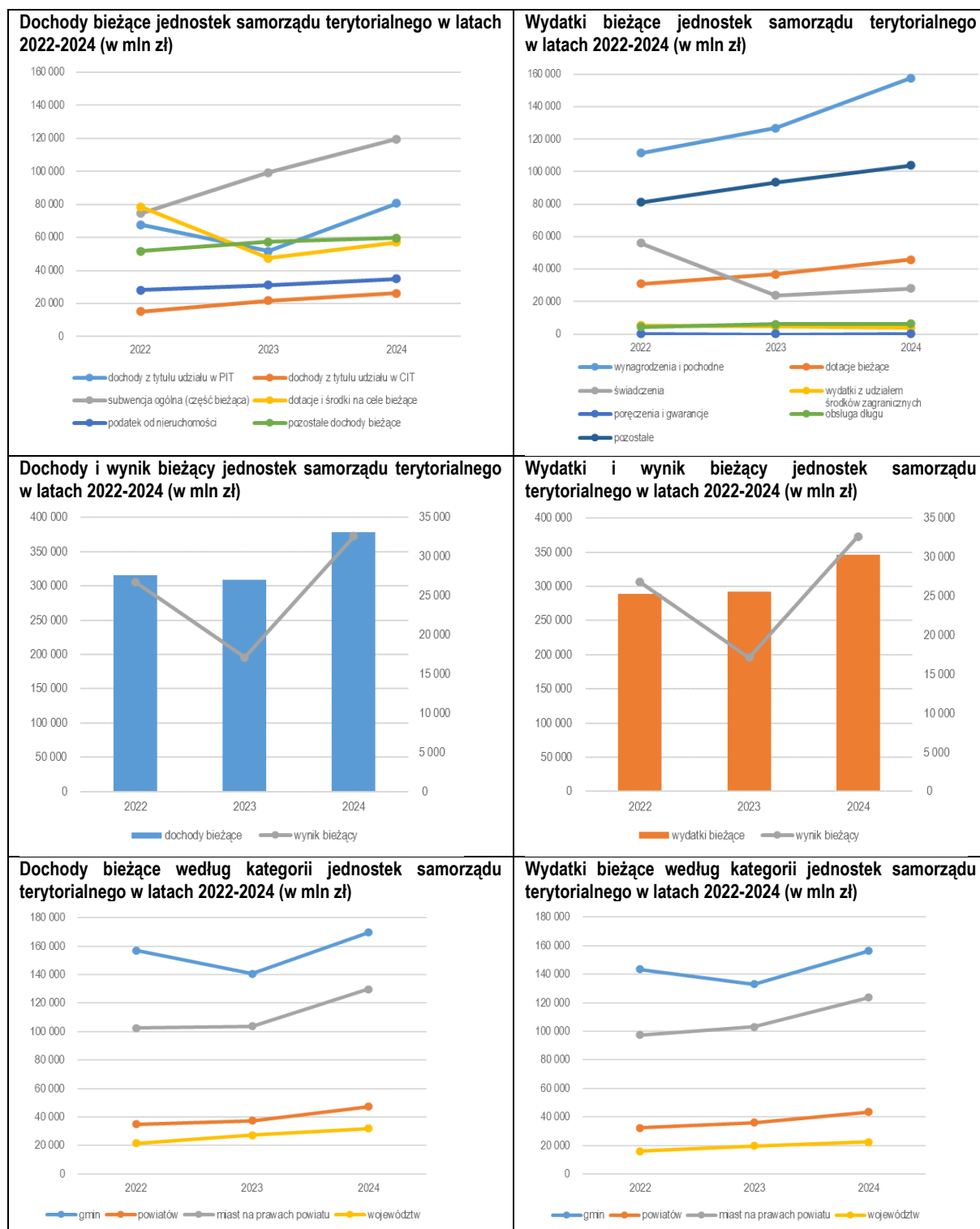
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2022-2024 (Min. Fin.)

W latach 2022-2024 wszystkie województwa wykazały nadwyżkę operacyjną.

Szczegółowe dane w zakresie realizacji budżetów dotyczące poszczególnych województw przedstawiono w załącznikach.

Część VI Podsumowanie

Dochody i wydatki bieżące

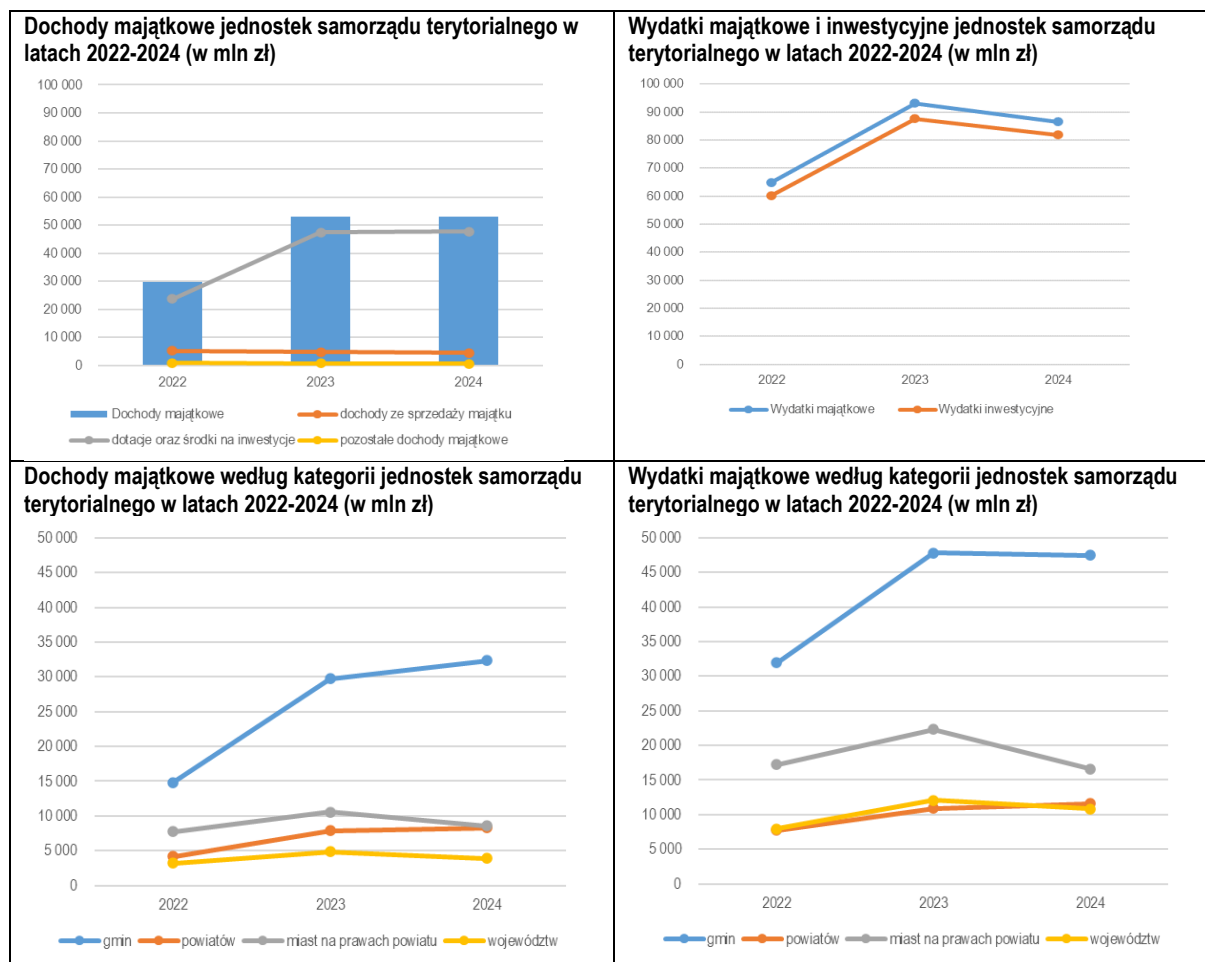
W 2024 r., w porównaniu z 2023 r., wszystkie źródła dochodów bieżących wykazywały wzrost, m.in. wyższą dynamikę dochodów bieżących jednostki samorządu terytorialnego uzyskały z dochodów z tytułu udziału w PIT (155,8%) oraz z tytułu udziału w CIT (120,9%).

W 2024 r., w stosunku do 2023 r. najwyższy wzrost dochodów bieżących wystąpił w powiatach (o 26,6%).

W 2024 r. wydatki bieżące jednostek samorządu terytorialnego wynosiły 345 713 mln zł, co stanowiło 91,4% dochodów bieżących (378 342 mln zł).

W 2024 r., w stosunku do 2023 r., najwyższy wzrost wydatków bieżących miał miejsce w powiatach – o 20,5%.

Dochody i wydatki majątkowe

W 2024 r., w stosunku do 2023 r., dochody majątkowe jednostek samorządu terytorialnego zwiększyły się o 0,1%. Wzrost dochodów majątkowych odnotowano w gminach i powiatach. W 2024 r., w porównaniu do 2023 r. najwyższy wzrost dochodów majątkowych wystąpił w gminach (o 8,9%).

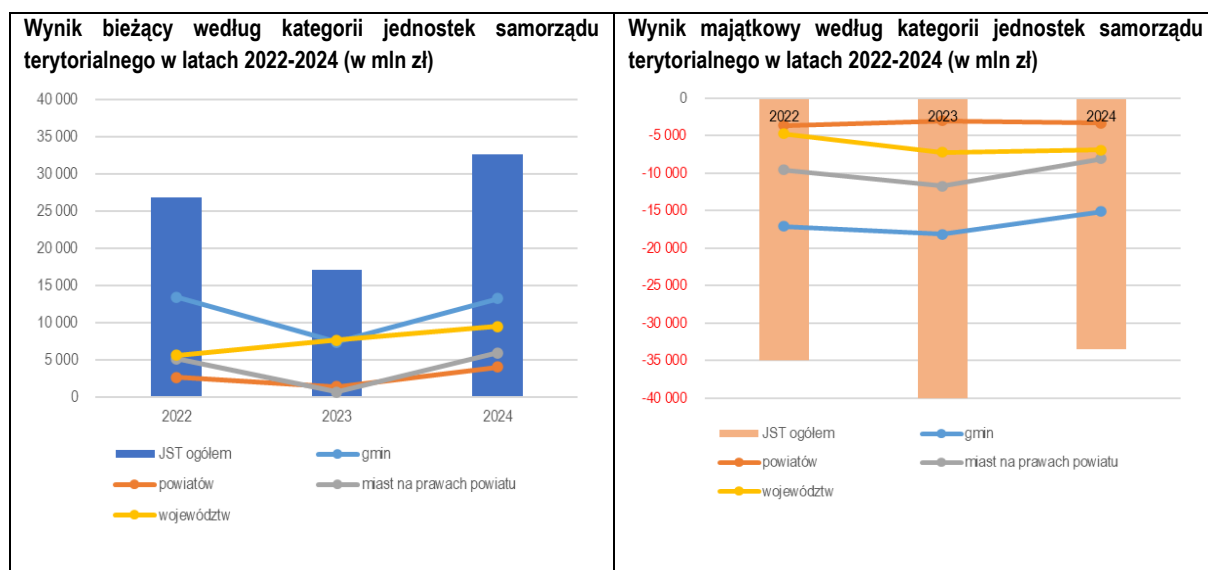
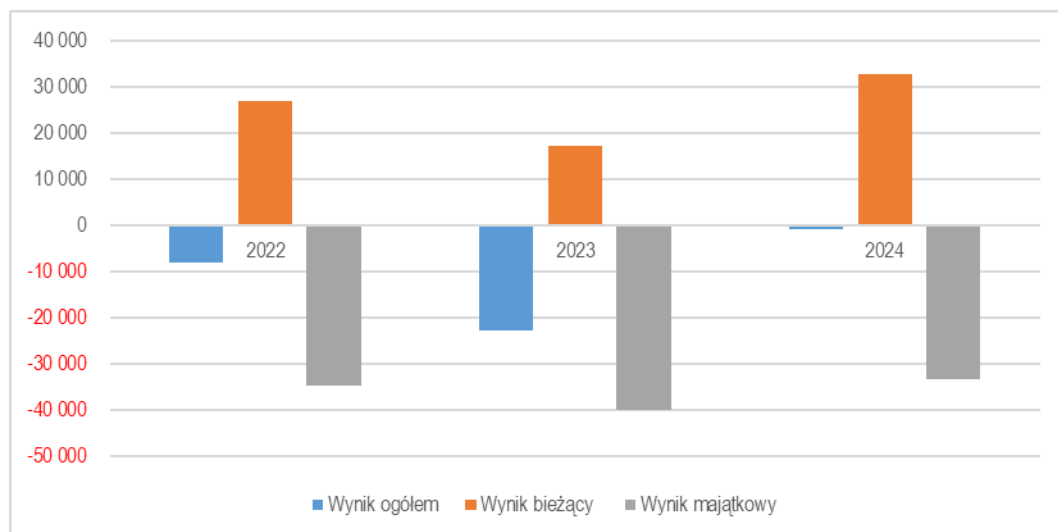
W 2024 r., w stosunku do 2023 r., wydatki majątkowe jednostek samorządu terytorialnego zmniejszyły się o 7,1%.

W prawie wszystkich kategoriach jednostek odnotowano spadek wydatków majątkowych. Wzrost miał miejsce jedynie w powiatach, gdzie wydatki majątkowe wykonane w roku 2024 były o 6,5% wyższe, niż w roku 2023.

Wydatki inwestycyjne w 2024 r. stanowiły 94,6% wydatków majątkowych, a w latach 2022 i 2023 odpowiednio - 92,9% i 94,1%.

Wynik

Wynik ogółem, wynik bieżący i wynik majątkowy jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024 (w mln zł)

Należy nadmienić, że realizacja budżetów jednostek samorządu terytorialnego w latach 2022-2024 przebiegała w warunkach zwalczania skutków, trwającej od początku 2020 roku do połowy 2023 roku, epidemii COVID-19. Dodatkowo, w latach 2022-2024 wpływ na gospodarkę finansową jednostek samorządu terytorialnego miał kryzys uchodźczy, będący skutkiem inwazji zbrojnej Rosji na Ukrainę, dokonanej w lutym 2022 roku. Kolejnym czynnikiem wpływającym na kształtowanie się wyniku bieżącego była inflacja.

1. W 2024 r., w porównaniu do 2023 r., nadwyżka operacyjna w jednostkach samorządu terytorialnego zwiększyła się o 15 484 mln zł, tj. o 90,3%, z tego:
 - w gminach o 5 800 mln zł, tj. o 78,2%,
 - w powiatach o 2 574 mln zł, tj. o 180,9%,
 - w miastach na prawach powiatu o 5 274 mln zł, tj. o 789,5%,
 - w województwach o 1 836 mln zł, tj. o 24,0%.
2. W 2024 roku, w 2 602 jednostkach samorządu terytorialnego (92,7% ogółu) osiągnięto dodatnią różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, w tym we wszystkich 16 województwach.
3. Liczba jednostek wykazujących w 2024 r. ujemny wynik bieżący wyniosła 205 i w porównaniu do 2023 r. zmniejszyła się o 218 jednostek, przy czym ujemny wynik bieżący:
 - w 2024 r. wystąpił w 183 gminach, 5 powiatach oraz w 17 miastach na prawach powiatu,
 - w 2023 r. wystąpił w 347 gminach, 55 powiatach oraz w 21 miastach na prawach powiatu.
4. W 2024 r. we wszystkich kategoriach jednostek samorządu terytorialnego wynik majątkowy (dochody majątkowe – wydatki majątkowe) był ujemny.

Załączniki:

Tabela 1 Wynik bieżący w gminach w latach 2022-2024

Tabela 2 Wynik bieżący w powiatach w latach 2022-2024

Tabela 3 Wynik bieżący w miastach na prawach powiatu w latach 2022-2024

Tabela 4 Wynik bieżący w województwach w latach 2022-2024